

Erikoiseläinlääkärikoulutusta koskevat koulutusvaatimukset

Erikoiseläinlääkärikoulutuksen yleiset koulutusvaatimukset koskevat kaikkia koulutusohjelmia. Koulutusohjelmien tarkemmista vaatimuksista kerrotaan koulutusohjelmakohtaisissa koulutusvaatimuksissa. Koulutusvaatimukset sisältävät koulutuksen suorittamiseen liittyviä määräyksiä. Käytännön ohjeet ja lomakkeet löytyvät tiedekunnan verkkosivuilta ja koulutusohjelmien oppimisalustoilta.

Sisällysluettelo

Yleiset koulutusvaatimukset	2
1. Koulutuksen tavoitteet ja koulutusohjelmat	2
2. Erikoiseläinlääkärikoulutuksen hallinto ja tehtävänjako.....	2
3. Koulutukseen hakeminen ja hakukelpoisuusvaatimukset.....	3
4. Koulutuksen rakenne	4
5. Erikoistuvan eläinlääkäriin ohjaus ja arviointi	5
6. Erikoistujan velvollisuudet.....	6
7. Opintojen etenemisen seuranta	6
8. Opintosuoritusten hyväksyminen ja valmistuminen	6
9. Suoritusten vanheneminen	7
10. Koulutusohjelman vaihtaminen	7
11. Opintojen suorittaminen useammassa koulutusohjelmassa	7
12. Tohtorin tutkintoon sisältyvät suoritukset	7
13. Kansainväliset erikoistumistutkinnot	7
14. Laadunhallinta	7
15. Voimaantulo	8
Koulutusohjelmakohtaiset koulutusvaatimukset	9
Elintarviketuotannon hygienia	9
Hevossairaudet	15
Pieneläinsairaudet	21
Tarttuvat eläintaudit.....	33
Tuotantoeläinten terveyden- ja sairaanhoito	46
Ympäristöterveydenhuolto.....	50

Yleiset koulutusvaatimukset

1. Koulutuksen tavoitteet ja koulutusohjelmat

Erikoiseläinlääkärin tutkinto on ammatillinen jatkotutkinto. Erikoiseläinlääkärikoulutusta ohjaa asetus erikoiseläinlääkärin tutkinnosta ja oikeudesta toimia erikoiseläinlääkärinä ([275/2000](#) ja muutos asetukseen [400/2006](#)). Lisäksi koulutukseen vaikuttavat mm. yliopistolaki (558/2009) sekä Helsingin yliopiston sisäiset säädökset ja päätökset, kuten tutkinto- ja oikeusturvajohtosääntö sekä tutkintoja ja opintoja koskevat linjaukset.

Koulutuksen tavoitteena on perehdyttää eläinlääkäri erikoisalansa tieteelliseen tietoon ja antaa hänelle valmiudet alansa erikoiseläinlääkärin tehtäviin, ammattitaidon ylläpitämiseen ja erikoisalansa kehittämiseen sekä toimimiseen erikoiseläinlääkärinä eläinlääkintähuollossa ja muissa erityisosaamista edellyttävissä tehtävissä.

Erikoiseläinlääkärikoulutus järjestetään koulutusohjelmina, jotka ovat: pieneläinsairaudet, hevossairaudet, tuotantoeläinten terveyden- ja sairaanhoito, ympäristöterveydenhuolto, elintarviketuotannon hygienia sekä tarttuvat eläintaudit.

2. Erikoiseläinlääkärikoulutuksen hallinto ja tehtävänjako

Helsingin yliopiston eläinlääketieteellinen tiedekunta vastaa erikoiseläinlääkärikoulutuksen järjestämisestä.

Erikoiseläinlääkärikoulutuksen johtoryhmä

Dekaani nimeää johtoryhmän puheenjohtajan ja muut jäsenet, jotka toimivat samalla koulutusohjelmiansa vastuuhenkilöinä. Johtoryhmän sihteerinä toimii yliopistopalveluiden koulutussuunnittelija. Johtoryhmä ohjaa ja kehittää erikoiseläinlääkärikoulutusta, valvoo sen toteutusta ja laatua sekä tekee tiedekuntaneuvostolle esityksen koulutusvaatimuksista. Johtoryhmä hyväksyy erikoiseläinlääkärikoulustelu suoritukset ja tekee dekaanille esityksen ministeriön rahoittamien erikoistumistoimien jaosta. Johtoryhmä seuraa koulutusohjelmakohtaisia ohjausryhmiä ja tarvittaessa käsittelee ohjausryhmien tekemiä ehdotuksia.

Koulutusohjelmakohtaiset ohjausryhmät

Jokaisella koulutusohjelmalla on dekaanin nimittämä ohjausryhmä. Koulutusohjelman ohjausryhmä esittää koulutusohjelmalleen vastuuhenkilöä, joka nimetään erikoiseläinlääkärikoulutuksen johtoryhmään.

Ohjausryhmät

- koordinoivat koulutusohjelmaansa ja kehittävät sen sisältöä ja koulutuksen laatua.
- hyväksyvät opintosuunnitelmat ja näyttöportfoliot sekä edistävät yhdenvertaisen ohjauksen toteutumista.
- luovat kriteerit tiedekunnan ulkopuoliselle käytännön työpaikkakoulutukselle.
- ehdottavat johtoryhmälle ministeriön rahoittamiin erikoistumistoimiin valittavat hakijat.
- hyväksyvät erikoiseläinlääkärikuulusteluvaatimukset ja järjestävät kuulustelukysymysten laatimisen ja vastausten tarkastamisen erikoiseläinlääkärikoulutuksen johtoryhmän antamassa aikataulussa.
- päättävät opintosuoritusten voimassaololle myönnettävistä jatkoajoista.
- pitävät yllä luetteloja hyväksytyistä erikoistumisklinikoista ja koulutuspaikoista.

Koulutusohjelmien vastuuhenkilöt

Koulutusohjelmakohtainen vastuuhenkilö toimii oman ohjelmansa ohjausryhmän puheenjohtajana, vastaa koulutusohjelman käytännön toteutuksesta ja yhteistyöstä muiden erikoistumisalojen kanssa. Koulutusohjelman vastuuhenkilö nimittää erikoistujalle pääohjaajan.

Koulutussuunnittelija

Koulutussuunnittelijan tehtäviin kuuluu erikoiseläinlääkärikoulutuksen opintohallintoon liittyvät tehtävät. Koulutussuunnittelija toimii erikoiseläinlääkärikoulutuksen johtoryhmän sihteerinä.

3. Koulutukseen hakeminen ja hakukelpoisuusvaatimukset

Erikoiseläinlääkärikoulutukseen voi hakea henkilö, jolla on oikeus toimia laillistettuna eläinlääkärinä Suomessa.

Hakijan tulee tutustua erikoiseläinlääkärikoulutuksen rakenteeseen, koulutuksen tavoitteisiin ja koulutusohjelmakohtaisiin vaatimuksiin. Suositeltavaa on, että hakija on työskennellyt vähintään vuoden (12 kuukautta) erikoistumisalaan soveltuvissa tehtävissä eläinlääkärinä valmistumisen jälkeen. Soveltuva työkokemus voidaan hyväksilukea osaksi koulutusta. Tämän aiemmin hankitun työkokemuksen hyväksilukemisesta on kerrottu tarkemmin koulutusohjelmakohtaisissa koulutusvaatimuksissa.

Opinto-oikeutta haetaan Helsingin yliopiston eläinlääketieteellisestä tiedekunnasta. Hakukelpoisuus osoitetaan todistuksin. Hakemukseen liitetään myös alustava opintosuunnitelma, josta käy ilmi hakijan kouluttautumiselleen asettamansa tavoitteet, aikataulusuunnitelma erikoiseläinlääkärikoulutuksen suorittamisesta ja suunnitellut koulutuspaikat. Hakuaika on kaksi kertaa vuodessa. Tarkemmat ohjeet, sähköinen hakemuslomake, hakuajat ja tiedot tarvittavista liitteistä löytyvät erikoiseläinlääkärikoulutuksen verkkosivuilta. Koulutusohjelmien vastuuhenkilöt

käsittelevät hakemukset ja hyväksyvät alustavat opintosuunnitelmat. Tiedekunnan dekaani myöntää opinto-oikeuden.

4. Koulutuksen rakenne

Erikoiseläinlääkärikoulutuksen kokonaislaajuus on 240 opintopistettä (op), joka edellyttää noin 4 vuoden täysipäiväistä työskentelyä.

Erikoiseläinlääkärikoulutukseen kuuluu yleisosa ja ohjattu käytännön työpaikkakoulutus, kurssimuotoinen teoreettinen koulutus, kirjalliset opintosuoritteet, koulutusohjelmakohtainen kuulustelu sekä tieteellisen julkaisun laatiminen. Koulutusohjelmakohtaisista vaatimuksista on kerrottu tarkemmin koulutusohjelmien koulutusvaatimuksissa.

Yleisosa suoritetaan työskentelemällä vuoden ajan (12 kuukautta) erikoistumisalaan soveltuvissa tehtävissä. Yleisosa suoritetaan heti koulutuksen alussa ennen koulutuksen muiden osien aloittamista. Kuhunkin erikoistumisalaan soveltuva työ on kuvattu tarkemmin koulutusohjelmakohtaisissa vaatimuksissa. Tämä työ voi olla koko- tai osa-aikaista. Jos työ on osa-aikaista, vaadittu työaika pidentyy vastaamaan 12 kk:n koko-aikaista työkokemusta. Yleisosa voidaan hyväksilukea aiemmin hankitun työkokemuksen perusteella. Aiemmin hankitun työkokemuksen hyväksilukemisesta on kerrottu tarkemmin koulutusohjelmakohtaisissa koulutusvaatimuksissa.

Ohjatun käytännön työpaikkakoulutuksen (perus- ja syventävä osa) laajuus on koulutusohjelmasta riippuen 140-195 op. 1 kk:n kokopäiväinen työskentely vastaa 6 op:tä. Osa-aikaisessa työssä työskentelyaika vastaavasti pitenee. Työpaikkakoulutus suoritetaan tiedekunnassa tai muualla koulutusohjelman ohjausryhmän hyväksymissä työtehtävissä. Työpaikkakoulutuksen laajuus, tavoitteet ja hyväksyttävien työtehtävien ja koulutuspaikkojen kriteerit määritellään koulutusohjelmakohtaisissa vaatimuksissa. Erikoiseläinlääkärikoulutukseen voi sisältyä myös koulutusohjelmakohtaisen ohjausryhmän hyväksymää erikoistumisalaan liittyvää tutkimustyötä. Ministeriön rahoittamia erikoistumistoimia haetaan vuosittain kaikkien koulutusohjelmien yhteishakuna.

Kurssimuotoisen teoreettisen koulutuksen vähimmäislaajuus on 15 op. Kursseista saa opintopisteitä siten, että $\geq 5t/päivä = 0,5$ op tai kurssin ennakkoon määritellyn opintopisteytyksen verran. Suoritukset kirjataan ainoastaan kokonaisina opintopisteinä. Suoritettavien kurssien tulee muodostaa erikoistujan opintojen kannalta mielekäs kokonaisuus. Eläinlääkäriksi laillistumisen jälkeen tai yleisosan suorittamisen aikana suoritettuja kursseja voidaan erityistapauksissa hyväksyä kurssimuotoiseen koulutukseen perustelluista syistä.

Koulutusohjelmakohtaisten kirjallisten opintosuoritusten laajuus on yhteensä vähintään 30 op kaikilla erikoistumisaloilla: henkilökohtainen opintosuunnitelma (HOPS) 2

op, tieteellisen julkaisun laatiminen 10 op, kuulustelu 10 op, näyttöportfolio 2 op, muut kirjalliset suoritteet koulutusohjelmakohtaisesti vähintään 6 op.

Tieteellisen julkaisun laatiminen Erikoistumiskoulutukseen sisältyy alan erikoisosaamista osoittavan vertaisarvioidun julkaisun laatiminen. Käsikirjoitus tulee julkaista vertaisarviointia käyttävässä ammatillisesti tai tieteellisesti merkittävässä julkaisusarjassa. Erikoistujan tulee olla ensimmäisenä kirjoittajana kansallisen tason julkaisussa. Kansainvälisessä julkaisussa erikoistujan ei tarvitse olla ensimmäisenä kirjoittajana, mikäli erikoistujan koulutusohjelmakohtainen ohjausryhmä katsoo hänen selvittämänsä työpanoksen riittäväksi.

Kuulustelu Erikoistumiskuulustelu järjestetään kerran vuodessa marraskuussa. Kuulusteluun voi ilmoittautua, kun opintosuorituksia on koossa vähintään 160 opintopistettä, tai kuten koulutusohjelmakohtaisissa vaatimuksissa on erikseen todettu. Kuulusteluun ilmoitaudutaan erikoiseläinlääkärikoulutuksen verkkosivujen kautta. Ohjausryhmät hyväksyvät vuosittain koulutusohjelmakohtaiset kuulusteluvaatimukset viimeistään viisi kuukautta ennen erikoistumiskuulustelua. Kuulusteluvaatimukset julkaistaan erikoiseläinlääkärikoulutuksen verkkosivuilla.

Koulutusohjelmiin voi lisäksi sisältyä myös muita koulutusohjelmakohtaisia opintosuorituksia.

5. Erikoistuvan eläinlääkärin ohjaus ja arviointi

Erikoistujalle määrätään pääohjaaja yleisosan suorittamisen jälkeen. Pääohjaajan kelpoisuusvaatimuksena on joko samaan erikoistumisalaan liittyvä erikoiseläinlääkärin tutkinto, tohtorin tutkinto tai kansainvälinen erikoistumistutkinto. Pääohjaajan tulee kuulua Helsingin yliopiston eläinlääketieteellisen tiedekunnan henkilökuntaan. Pääohjaaja auttaa erikoistujaa opintojen aloittamisessa ja henkilökohtaisen opintosuunnitelman laatimisessa. Hän ohjaa kirjallisten opintosuoritusten laatimista ja seuraa ja arvioi vuosittain erikoistujan koulutuksen etenemistä. Pääohjaaja hyväksyy erikoistujan opintosuoritukset niiltä osin kuin kohdassa 8. on mainittu.

Erikoistuja hankkii ohjatun käytännön työpaikkakoulutuksen lähiohjaajan. Lähiohjaajan kelpoisuusvaatimuksena on joko erikoiseläinlääkärin tutkinto, eläinlääketieteen tohtorin tutkinto, kansainvälinen erikoistumistutkinto tai soveltuva akateeminen koulutus ja ohjattavan aiheen asiantuntemus; tarkemmat kelpoisuusvaatimukset koulutusohjelmien koulutusvaatimuksissa. Erikoistujalla voi olla useita lähiohjaajia ja myös muita ohjaajia.

Oppimisen ja koulutuksen arvioinnin perustan muodostavat etukäteen asetetut tavoitteet (HOPS), joihin suorituksia ja saavutuksia toistuvasti verrataan. HOPS:a päivitetään koulutuksen edetessä yhteistyössä ohjaajien kanssa. Ohjaaja(t) ja erikoistuva eläinlääkäri arvioivat koulutuksen alussa asettamiensa tavoitteiden saavuttamista säännöllisesti.

Koulutusohjelmat antavat yksityiskohtaisemmat ohjeet arvioinnista omissa koulutusohjelmissaan.

6. Erikoistujan velvollisuudet

Erikoistuva eläinlääkäri on vastuussa opintojensa etenemisestä. Hänen edellytetään tutustuvan erikoiseläinlääkärikoulutusta koskeviin vaatimuksiin sekä ohjeisiin. Erikoistuja päivittää koulutuksen sisältöä, suoritustapaa ja tavoitteita koskevan henkilökohtaisen opintosuunnitelmansa koulutuksen edetessä yhteistyössä ohjaajiensa kanssa. Koulutusohjelman ohjausryhmä hyväksyy opintosuunnitelman. Erikoistuja osallistuu oman oppimisensa arviointiin. Hän vastaa siitä, että on yhteydessä pääohjaajaansa vähintään kerran vuodessa. Erikoistuja ylläpitää perusportfoliota omista suorituksistaan erikoistumiskoulutusosuuden alusta opintojen päättymiseen asti. Perusportfolion avulla hän laatii erikoistumisen lopussa näyttöportfolion.

Erikoistujan tulee ilmoittautua joka lukuvuosi yliopistoon joko läsnä- tai poissaolevaksi yliopiston ohjeistuksen mukaisesti. Opintoja voi suorittaa vain läsnäolevaksi ilmoittautuneena.

7. Opintojen etenemisen seuranta

Opintojen etenemisen seurannalla ja tarjottavalla ohjauksella halutaan tukea ja edistää opintojen etenemistä ja valmistumista. Mikäli erikoistumisopinto-oikeuden myöntämisestä on kulunut kuusi vuotta tai enemmän ja erikoiseläinlääkärikoulutus on kesken, tiedekunta ottaa yhteyttä erikoistujaan. Opiskelijan tulee päivittää henkilökohtainen opintosuunnitelma yhdessä pääohjaajansa kanssa.

8. Opintosuoritusten hyväksyminen ja valmistuminen

HOPS ja näyttöportfolio hyväksytään koulutusohjelman ohjausryhmässä. Erikoiseläinlääkärikuulustelusuoritukset hyväksytään erikoiseläinlääkärikoulutuksen johtoryhmässä. Koulutusohjelman vastuuhenkilö hyväksyy erikoistujan yleisosan. Pääohjaaja hyväksyy erikoistujan muut koulutusjaksot, kurssimuotoisen koulutuksen sekä suurimman osan muista opintosuorituksista. Suoritusten hyväksymisestä on tarkennuksia koulutusohjelmien koulutusvaatimuksissa. Opintosuoritukset kirjataan opintosuoritusrekisteriin.

Pääohjaaja toimittaa allekirjoitetun ilmoituksen erikoistujan valmistumisesta koulutussuunnittelijalle todistuksen kirjoittamista varten. Todistuksen myöntää tiedekunnan dekaani.

9. Suoritusten vanheneminen

Yleisosa, ohjattuun käytännön työpaikkakoulutukseen kuuluva työskentely, teoreettisen kurssimuotoisen koulutuksen kurssit sekä kirjalliset opintosuoritukset vanhenevat kymmenessä vuodessa. Kuulustelu vanhenee neljässä kalenterivuodessa. Koulutusohjelmakohtainen ohjausryhmä voi erikoistujan kirjallisesta hakemuksesta, perustelluista syistä, myöntää jatkoaikaa opintosuoritusten voimassaololle.

10. Koulutusohjelman vaihtaminen

Koulutusohjelman vaihtaminen tapahtuu samaa menettelyä noudattaen kuin haettaessa ensimmäistä kertaa opinto-oikeutta erikoiseläinlääkärikoulutukseen.

11. Opintojen suorittaminen useammassa koulutusohjelmassa

Lähtökohtana on, että eläinlääkäri suorittaa samanaikaisesti vain yhden alan erikoiseläinlääkärikoulutusta. Erikoiseläinlääkärikoulutuksen johtoryhmä voi erityisistä perusteista myöntää hakijalle oikeuden suorittaa erikoiseläinlääkäriopintoja useammassa koulutusohjelmassa.

12. Tohtorin tutkintoon sisältyvät suoritukset

Tohtorin tutkintoon hyväksytyjä suorituksia voidaan soveltuvin osin hyväksyä erikoiseläinlääkärikoulutuksen kurssimuotoiseen teoreettiseen koulutukseen. Tohtorin tutkintoon hyväksytyt tieteellinen artikkeli voidaan hyväksyä myös erikoiseläinlääkärikoulutuksen opintosuorituksena, mikäli se muilta osin täyttää kohdassa 4. (julkaisun laatiminen) määritetyt vaatimukset.

13. Kansainväliset erikoistumistutkinnot

Kansainväliset erikoistumistutkinnot voidaan hyväksyä osittain tai kokonaan osaksi kansallista erikoiseläinlääkärikoulutusta ehdoilla, jotka määritellään tarkemmin koulutusohjelmakohtaisissa koulutusvaatimuksissa.

14. Laadunhallinta

Koulutuksen kehittämisessä hyödynnetään itsearviointin ja palautejärjestelmän tuottamaa tietoa.

15. Voimaantulo

Nämä yleiset ja koulutusohjelmakohtaiset koulutusvaatimukset astuvat voimaan 1.1.2022.

Erikoistuvat eläinlääkärit, jotka ovat saaneet opinto-oikeuden erikoiseläinlääkärikoulutukseen 1.1.2022 tai sen jälkeen, suorittavat opintonsa näiden koulutusvaatimusten mukaisesti.

Koulutusohjelmakohtaiset koulutusvaatimukset

ELINTARVIKETUOTANNON HYGIENIA

NIMIKE

Elintarviketuotannon hygienian erikoiseläinlääkäri
Specialistveterinär i livsmedelsproduktionshygien
Veterinary Specialist in Food Production Hygiene

TAVOITTEET JA SISÄLTÖ

Koulutus perustuu eläinlääkärin perustutkinnon laaja-alaisuuteen ja sen hyödyntämiseen elintarvikkeiden tuotantohygienian ja turvallisuuden erikoisosaamisessa. Tavoitteena on, että erikoistuvalla eläinlääkärillä on laaja-alaiset tiedot elintarvikeketjujen turvallisuuden ja laadun hallinnasta, sekä hyvät valmiudet ammattitaitonsa ylläpitämiseen ja erikoisalansa kehittämiseen.

Erikoiseläinlääkärikoulutuksen laajuus on 240 op (kesto noin 4 vuotta). Erikoiseläinlääkärikoulutukseen kuuluu yleisosa, ohjattu käytännön työpaikkakoulutus, kurssimuotoinen teoreettinen koulutus, kirjalliset opintosuoritteet, koulutusohjelmakohtainen kuulustelu sekä tieteellisen julkaisun laatiminen. Opintoihin tulee sisältyä osa-alueita seuraavista: elintarvikeväliaineiden patogeenien torjunta ruokaketjun eri vaiheissa, ruokamyrkytykset ja niiden epidemiologinen selvitystyö, elintarvikkeiden mikrobiologinen pilaantuminen ja pilaajamikrobien ehkäiseminen, tuotantoon liittyvät laatu järjestelmät ja niiden hallinta, riskinarviointi, omaovertus, HACCP-järjestelmä, jäljitettävyyden, tuotantoympäristöön sekä valmistusprosesseihin liittyvä osaaminen, diagnostiset menetelmät elintarvike- ja vesihygieniasissa, sekä ravinnon kemialliset terveystekijät.

KOULUTUKSEEN HAKEMINEN

Koulutukseen hakemisesta on kerrottu tarkemmin yleisissä koulutusvaatimuksissa.

Suosittelavaa on, että hakija on työskennellyt vähintään vuoden (12 kuukautta) erikoistumisalaan soveltuvissa tehtävissä eläinlääkäriksi valmistumisen jälkeen. Tämä työkokemus voidaan hyväksilukea osaksi koulutusta (ks. koulutuksen yleisosa ja elintarvikehygieenikkokuulustelu).

KOULUTUKSEN RAKENNE

Taulukossa on kuvattu erikoistumiskoulutuksen opintopisteiden muodostuminen työpaikkakoulutuksen ollessa laajin mahdollinen. Kirjallisia opintosuoritteita tai kurssimuotoista koulutusta on mahdollista suorittaa enemmän, jolloin ohjatun käytännön työpaikkakoulutukseen vaadittu opintopistemäärä vastaavasti vähenee. Ohjatun käytännön työpaikkakoulutuksen laajuus on kuitenkin vähintään 140 op. Yhden kuukauden työskentely (vähintään 35 h/ vko) vastaa kuutta opintopistettä.

OPINTOSUORITUS	OPINTOPISTEET
Yleisosa (12 kk)	
Ohjattu käytännön työpaikkakoulutus	153
Perusosa (kesto noin 20 kk)	117
Syventävä osa (kesto 6 kk)	36
Kurssimuotoinen teoreettinen koulutus	55
Elintarvikehygieenikkokoulutuksen teoreettinen osa	40
Muu kurssimuotoinen koulutus (≥ 5 h = 0,5 op, 2-5 h = 0,3 op)	15
Koulutusohjelmakohtaiset kirjalliset opintosuoritteet	30
HOPS-päivitykset	2
Portfolio	2
Tieteellinen julkaisu	10
Kuulustelu	10
Muut kirjalliset suoritteet	6
Kirjallisuuskatsaus (2 tai 4 op)	
Tapausselostus, vähintään 1 kpl (2 tai 4 op)	
Arviointi- ja ohjauskeskustelut	2
Yhteensä	240

Yleisosa

Yleisosa suoritetaan heti koulutuksen alussa ennen koulutuksen muiden osien aloittamista. Yleisosa muodostuu vuoden (12 kk) kokoaikaisesta työskentelystä elintarviketeollisuudessa, tuotantoeläinten terveyden- ja sairaanhoidon tai elintarvike- ja

ympäristöhygienian tehtävissä kunnan tai valtion viroissa tai Helsingin yliopistolla. Yleisosan työskentely voi olla koko- tai osa-aikaista. Jos työ on ollut osa-aikaista, vaadittu työaika pidentyy vastaamaan 12 kk:n kokoaikaista työkokemusta. Yleisosa voidaan hyväksilukea eläinlääkäriksi valmistumisen jälkeen, mutta ennen koulutuksen alkua hankitun ja edellä esitetyt vaatimukset täyttävän työkokemuksen perusteella.

Ohjattu käytännön työpaikkakoulutus (140-153 op)

Perusosa (104-117 op)

Perusosan käytännön työpaikkakoulutukseksi hyväksytään työskentely Ruokavirastossa, Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksella, maa- ja metsätalousministeriössä, sosiaali- ja terveysministeriössä, aluehallintovirastossa, ympäristöterveydenhuollon valvontayksiköissä tai Helsingin yliopiston elintarvikehygienian ja ympäristöterveyden osastolla. Jos erikoistuja työskentelee päätoimisesti elintarvikehygienian ja ympäristöterveyden osastolla, tulee hänen suorittaa vähintään 6 kk:n mittainen työjakso yliopiston ulkopuolella. Yhden kuukauden työskentely vastaa 6 op:tä.

Syventävä osa (36 op)

Syventävän osan käytännön työpaikkakoulutus käsittää 6 kk:a työskentelyä eläinlääketieteellisen tiedekunnan elintarvikehygienian ja ympäristöterveyden osastolla erikoistumistoimessa. Tähän kuuluu tieteellisen tiedonhankinnan ja tiedon käsittelyn ja tieteellisen kirjoittamisen oppimista, osallistumista opetuksen suunnitteluun ja opettamiseen, sekä syventymistä pääohjaajan kanssa sovittuihin elintarvikehygienian tai –tuotannon aihepiireihin. Erikoistuja kirjoittaa tutkimusaiheestaan julkaisun.

Syventävä osa voidaan katsoa suoritetuksi myös, jos erikoistuja on työskennellyt elintarvikehygienian ja ympäristöterveyden osastolla muussa kuin erikoistumistoimessa vähintään 6 kk, ja syventävälle osalle asetetut sisältövaatimukset katsotaan täyttyvän.

Syventävä osa voidaan lyhentää 3 kk:n mittaiseksi, jos erikoistuja on perehtynyt tieteelliseen työhön toisessa tutkimuslaitoksessa vähintään puolen vuoden ajan ja kirjoittanut tänä aikana aiheestaan julkaisun, tai koonnut sekä analysoinut materiaalin julkaisun kirjoittamista varten. Ohjausryhmä päättää tapauskohtaisesti mahdollisuudesta jakson lyhentämiseen. Työjakso tulee kuitenkin suorittaa aikana, jolloin erikoistuja voi osallistua opetuksen suunnitteluun ja opettamiseen.

Kurssimuotoinen teoreettinen koulutus (40 op + vähintään 15 op)

Elintarvikehygieenikkokuulusteluun (40 op) sisältyvät tarkastuseläinlääkärikuulustelu, ympäristöterveydenhuollon hallinnon kurssi sekä elintarvike- ja ympäristöhygienian kuulustelu. Lisäksi elintarvikehygieenikkokuulusteluun sisältyy tarkastuseläinlääkärikuulustelun tenttiä edeltävä neljän työviikon mittainen työskentely tarkastuseläinlääkäriin tehtävissä sekä elintarvike- ja ympäristöhygienian kuulustelua edeltävä neljän työviikon mittainen työskentely kaupungineläinlääkäriin tehtävissä

(pääsääntöisesti elintarvike- ja/tai terveydensuojelulainsäädännön mukaisia virkatehtäviä hoitavana kaupungin- tai kunnaneläinlääkärinä). Nämä neljän viikon työskentelyjaksot voidaan suorittaa osin tai kokonaan ohjattuna harjoitteluna. Työskentelyjaksot voidaan hyväksilukea eläinlääkäriksi valmistumisen jälkeen hankitun ja edellä esitetyt vaatimukset täyttävän työkokemuksen perusteella.

Erikoistumisopintojen aikana tulee lisäksi suorittaa vähintään 15 op verran muita koulutuksia, kuten kotimaisia tai kansainvälisiä kursseja, seminaareja ja koulutustapahtumia. Kurssimuotoiseen koulutukseen tulee kuulua opintoja elintarvike- ja ympäristöhygieniasta sekä ympäristöterveydenhuollon hallinnosta. Erikoistuja pitää itse kirjata suorittamistaan opintopisteistä ja säilyttää koulutusten osallistujatodistukset, ohjelmat, sisältökuvaukset ym. dokumentit osana portfolioaan. Vaadittujen opintopisteiden täytyttyä erikoistuja toimittaa yhteenvedon suorittamistaan kursseista pääohjaajalle, joka hyväksyy kurssimuotoisen koulutuksen yhtenä kokonaisuutena.

Erikoistujan tulee lisäksi osallistua ainakin kerran erikoistumisensa aikana elintarvikehygienian ja ympäristöterveyden osaston järjestämään erikoistujien iltapäiväseminaariin. Tästä kertyvät opintopisteet lasketaan osaksi kurssimuotoista koulutusta.

Eläinlääkäriksi laillistumisen jälkeen tai yleisosan suorittamisen aikana suoritettuja kursseja (muuta kuin elintarvikehygieenikkokuulusteluun sisältyvää koulutusta) voidaan erityistapauksissa hyväksyä kurssimuotoiseen koulutukseen perustelluista syistä.

Koulutusohjelmakohtaiset kirjalliset opintosuoritteet (vähintään 30 op)

Koulutukseen kuuluvia kirjallisia suoritteita ovat henkilökohtainen opintosuunnitelma (HOPS), portfoliotyöskentely, tieteellisen julkaisun laatiminen, kuulustelu sekä muut kirjalliset suoritteet, joita ovat kirjallisuuskatsaukset ja tapauselostukset.

Henkilökohtainen opintosuunnitelma (HOPS) (2 op)

Erikoistuja laatii HOPS:n yhdessä pääohjaajan kanssa hakuvaiheessa jätetyn alustavan opintosuunnitelman pohjalta. HOPS:n laatimiseksi on erillinen ohje Moodle-alueella. HOPS:in kirjataan erikoistujan tavoitteet ja kiinnostusalueet, suuntautuminen erikoistumisalan sisällä, mahdolliset alaan liittyvät aikaisemmat opinnot, sekä suunnitelma perus- ja syventävän osan työpaikkakoulutuksesta sekä kursseista aikataulusuunnitelmiseen. Lisäksi siihen kirjataan erikoistujan muut ohjaajat. Opintosuunnitelma hyväksytetään ohjausryhmässä 6 kk:n kuluessa ohjatun käytännön työpaikkakoulutuksen alkamisesta. HOPS tarkistetaan ja tarvittaessa päivitetään opintojen edetessä.

Portfolio (2 op)

Erikoistumisen etenemisen seurannassa käytetään portfolioa, johon erikoistuja kirjaa opintojen etenemiseen liittyvät huomiot opintojensa alusta alkaen, ja kokoaa mm.

dokumentit ja todistukset kurssimuotoisista koulutuksista ja kirjallisista opintosuorituksista. Erikoistumisen päätteeksi erikoistuja laatii perusportfolion pohjalta näyttöportfolion (ks. erillinen ohjeistus), joka toimitetaan ohjausryhmälle hyväksyttäväksi.

Tieteellinen julkaisu (10 op)

Erikoistuja laatii pienimuotoisesta tutkimuksesta tieteellisen artikkelin, joka tulee hyväksyä julkaistavaksi vertaisarviointia käyttävässä ammatillisesti tai tieteellisesti merkittävässä kotimaisessa tai ulkomaisessa tieteellisessä sarjassa. Jos artikkeli julkaistaan Suomen Eläinlääkärilehdessä tm. kansallisen tason julkaisussa, tulee erikoistujan olla artikkelissa ensimmäisenä kirjoittajana. Kansainvälisessä artikkelissa erikoistuja voi olla myös toisena kirjoittajana, jos työpanos katsotaan yhtäläiseksi.

Kuulustelu (10 op)

Kirjallinen kuulustelu järjestetään kerran vuodessa marraskuussa ja siihen voi osallistua, kun on suorittanut vähintään 160 op verran erikoistumisopintoja.

Muut kirjalliset suoritteet (yht. 6 op)

- Kirjallisuuskatsaus (2 tai 4 op): Ohjeellinen pituus viitteineen on 6-8 sivua. Jos kirjoitus julkaistaan ammattilehdessä, saa kirjoituksesta 4 op:tä. Aiheita voi ideoida pääohjaajan kanssa, ja niitä on koottu myös erikoistujien Moodle-alueelle.
- Tapauselostus (2 tai 4 op): Tekstin vähimmäispituus viitteineen on 4 sivua. Erikoistumiskoulutukseen on sisällytettävä yhden tapauksen esittäminen joko Moodle-alueella tai suullisesti erikoistujien tilaisuudessa. Erikoistujien odotetaan osallistuvan tapauselostuksiin liittyvään, Moodle-alueella käytävään keskusteluun. Tapauselostuksen suullisesta esittämisestä saa 1 op:n kurssimuotoiseen koulutukseen. Jos kirjoitus julkaistaan ammattilehdessä, saa kirjoituksesta 4 op:tä.

Arviointi- ja ohjauskeskustelut (2 op)

Erikoistuja pitää säännöllisesti yhteyttä pääohjaajaan, ja järjestää vuosittain ohjauskeskusteluja pääohjaajan kanssa (yht. 3-4 kertaa erikoistumiskoulutuksen aikana). Ohjauskeskustelussa opintojen etenemistä seurataan mm. portfolion ja opintosuoritusten kautta. Pääohjaaja tarkistaa kurssimuotoisen koulutuksen sisällöt, opintopisteet ja todistukset sekä hyväksyy kirjalliset suoritukset, ja toimittaa niistä tiedot kirjattavaksi opintosuoritusrekisteriin.

ERIKOISTUVAN ELÄINLÄÄKÄRIN OHJAUS

Tiedekunnasta määrätyn pääohjaajan lisäksi erikoistujalla tulee olla lähiohjaaja tai useampi liittyen ohjattuun käytännön työpaikkakoulutukseen. Lähiohjaajan tulee olla ympäristöterveydenhuollon tai elintarviketuotannon hygienian erikoiseläinlääkäri tai

eläinlääketieteen tohtori. Ohjaajana voi toimia myös alaan liittyvä erikoiseläinlääkäri tai lääketieteen tohtori.

ERIKOISELÄINLÄÄKÄRIKSI VALMISTUMINEN JA TODISTUS SUORITETUSTA KOULUTUKSESTA

Kun erikoistumiskoulutukseen kuuluvat opinnot on suoritettu, erikoistuva pyytää pääohjaajaa lähettämään näyttöportfolion sekä tiedon opintosuoritusten hyväksymisestä ohjausryhmälle vahvistettavaksi. Tämän jälkeen pääohjaaja toimittaa allekirjoitetun ilmoituksen suoritetusta erikoistumiskoulutuksesta koulutussuunnittelijalle. Tiedekunnan dekaani myöntää todistuksen suoritetusta erikoistumiskoulutuksesta.

KOULUTUKSEEN HYVÄKSYTTÄVÄT KANSAINVÄLISET ERIKOISTUMISTUTKINNOT

Erikoistumiskoulutukseen voidaan hyväksyä kyseistä aihepiiriä käsitteleviä osia kansainvälisistä erikoistumiskoulutuksista ohjausryhmän arvioinnin perusteella tapauskohtaisesti.

HEVOSSAIRAUDET

NIMIKE

Hevossairauksien erikoiseläinlääkäri
Specialistveterinär i hästsjukdomar
Veterinary Specialist in Equine Medicine

TAVOITTEET

Koulutuksen tavoitteena on hevossairauksiin perehtynyt asiantuntija, jolla on laaja-alaiset tiedot, taidot ja valmiudet työskennellä itsenäisesti erikoiseläinlääkärinä vaativissa työtehtävissä. Hevossairauksien erikoiseläinlääkärikoulutus kattaa kaikki alaan kuuluvat aihealueet, mutta koulutusta voidaan painottaa erikoistujakohtaisesti eri alueisiin.

KOULUTUKSEEN HAKEMINEN

Koulutukseen hakemisesta on kerrottu tarkemmin yleisissä koulutusvaatimuksissa.

Suosittelavaa on, että hakija on työskennellyt vähintään vuoden (12 kuukautta) erikoistumisalaan soveltuvissa tehtävissä eläinlääkäriksi valmistumisen jälkeen. Tämä työkokemus voidaan hyväksilukea osaksi koulutusta (ks. koulutuksen yleisosa).

KOULUTUKSEN RAKENNE

Erikoiseläinlääkärikoulutuksen kokonaislaajuus 240 op:

Yleisosa (12 kk)

Ohjattu käytännön työpaikkakoulutus (30-33 kk, 1 kk = 6 op, 180-195 op)

- Perusosa (18-21 kk, 108-123 op)
- Syventävä osa (kesto 12 kk, joista 6 kk yliopistolla, 72 op)

Kurssimuotoinen teoreettinen koulutus (15–30 op) (≥ 5h = 0,5 op, 2–5 h = 0,3 op)

Koulutusohjelmakohtaiset kirjalliset opintosuoritteet (30 op)

- Henkilökohtainen opintosuunnitelma (HOPS) (2 op)
- Kirjalliset raportit 8 kpl (2 op)
- Vuosiarvioinnit 3 kpl (2 op)
- Potilaskirjanpito (2 op)
- Näyttöportfolio (2 op)
- Tieteellisen julkaisun laatiminen (10 op)

- Kuulustelu (10 op)

Yleisosa

Yleisosa suoritetaan heti koulutuksen alussa ennen koulutuksen muiden osien aloittamista. Yleisosa muodostuu vuoden (12 kk) kokoaikaisesta työskentelystä hevospraktiikassa. Yleisosan työskentely voi olla koko- tai osa-aikaista. Jos työ on ollut osa-aikaista, vaadittu työaika pidentyy vastaamaan 12 kk:n kokoaikaista työkokemusta. Myös päivystystyö hyväksytään tällaiseksi työksi. Erikoistumisalaan soveltuvaksi työksi katsotaan monipuolinen, kokopäivätoiminen työskentely hevospraktiikassa, kuten esim. kliininen eläinlääkärityö hevosklinikalla, työskentelyä praktisoivana eläinlääkärinä siten, että työhön sisältyy kliinistä hevoseläinlääkärin työtä, tai työskentelyä eläinlääketieteellistä (hevoseen kohdistuvaa tai soveltuva) tutkimusta suorittavassa laitoksessa. Työkokemus dokumentoidaan työtodistuksin ja/tai potilaspäiväkirjan avulla. Jos työ on muuta kuin kokopäivätoimista työskentelyä hevosklinikalla, on työkokemus dokumentoitava potilaspäiväkirjalla, jossa on vähintään 200 hevospotilasta. Yleisosa voidaan hyväksilukea eläinlääkäriksi valmistumisen jälkeen, mutta ennen koulutuksen alkua hankitun ja edellä esitetyt vaatimukset täyttävän työkokemuksen perusteella.

Ohjattu käytännön työpaikkakoulutus (perusosa 18-21 kk, syventävä osa 12 kk):

Erikoistujan tulee olla työsuhteessa [hyväksytyyn koulutuspaikkaan](#). Erikoistujan tulee esittää kyseisellä klinikalla työskentelevän lähiohjaajan kirjallinen suostumus ohjaussuhteesta ennen ohjatun käytännön työpaikkakoulutuksen alkua.

Erikoistuja on velvollinen pitämään erikoistumisensa aikana sekä aihekohtaista että kronologista potilaskirjanpitoa.

Erikoistujan työskentelyn tulee olla ohjattua. Erikoistujan ja lähiohjaajan tulee työskennellä päätoimisesti samassa työpaikassa siten, että lähiohjaajan ja erikoistujan yhteinen työaika on vähintään 60% erikoistujan työajasta.

Ohjattuun käytännön työpaikkakoulutukseen hyväksyttävä viikoittainen työaika on vähintään 35 tuntia. Osa-aikaisessa työssä työskentelyaika vastaavasti pitenee. Lyhin hyväksytty työjakso on yksi kuukausi (30 vrk). Työpaikkakoulutukseen voidaan perustellusta syystä hyväksyä yksittäisiä harjoittelupäiviä (kuten externship ulkomaisessa hevossairaalassa) koulutuspaikan ulkopuolelta rajoitetusti. Tällaiset lyhyemmät jaksot on hyväksyttävä pääohjaajalla etukäteen.

Perusosa (18–21 kk, 108–123 op)

Opintoihin tulee kuulua laaja-alaiset perusopinnot hevosen kirurgiassa, sisätaudeissa, lisääntymisessä ja diagnostisessa kuvantamisessa. Perusosan

aikana erikoistuja työskentelee työsuhteessa ohjausryhmän hyväksymässä perusosan koulutuspaikassa.

Syventävä osa (12 kk, tästä 6 kk yliopistolla, 72 op)

Koulutuksen syventävässä osassa eläinlääkäri syventää tietojaan erikoisosaamisensa ja mielenkiintonsa osa-alueella. Ala voi olla esim. kirurgia tai tarkemmin esim. ontumadiagnostiikka, ähkykirurgia, tai ortopedinen kirurgia. Lisäksi yliopisto-osuuden aikana erikoistuja perehtyy monipuolisesti sairaalatoimintaan ja päivystyspotilaisiin. Erikoistuja voi aloittaa syventävän osan, kun hänellä on koossa vähintään 72 op perusosaa.

Puolet syventävästä osuudesta suoritetaan Yliopistollisen eläinsairaalan Hevossairaалassa. Koulutukseen kuuluu päivittäinen kliininen työ Hevossairaалassa, osallistuminen sairaalan sisäiseen koulutukseen, potilasdemonstraatioihin, seminaareihin, kliiniseen opetukseen ja päivystykseen. Lisääntymisopintojen osuus yliopistoajasta on 2-4 viikkoa.

Toinen puoli syventävästä osasta voidaan suorittaa ohjausryhmän syventävään osaan hyväksymässä paikassa, kuten muussa yliopistossa, tutkimuslaitoksessa, hevossairaалassa, hevosklinikalla tai siittolassa.

Kurssimuotoinen koulutus (15–30 op)

Kurssimuotoinen koulutus koostuu vapaavalintaisista kotimaisista tai ulkomaisista kliinistä hevoslääketiedettä käsittelevistä kursseista, seminaareista ja kongresseista.

Koulutuksesta kertyy 0,5 op / ≥ 5 tunnin koulutuspäivä. Eläinlääkäriksi laillistumisen jälkeen tai yleisosan suorittamisen aikana suoritettuja kursseja voidaan erityistapauksissa hyväksyä kurssimuotoiseen koulutukseen perustelluista syistä.

Kirjalliset opintosuoritteet (30 op)

Henkilökohtainen opintosuunnitelma (2 op):

- Erikoiseläinlääkärikoulutuksen hakemukseen liitetään alustava opintosuunnitelma, josta tulee käydä ilmi hakijan aikaisempi työkokemus ja hänen tavoitteensa, aikataulusuunnitelmansa erikoiseläinlääkärikoulutuksen suorittamisesta ja suunnitellut koulutuspaikat.
- Erikoistujan tulee laatia varsinainen henkilökohtainen opintosuunnitelma pääohjaajan kanssa.
- Opintosuunnitelma hyväksytetään ohjausryhmässä 6 kk:n kuluessa ohjatun käytännön työpaikkakoulutuksen alkamisesta. Ohjausryhmä antaa tarvittaessa suunnitelmasta palautteen.
- Erikoistujan tulee päivittää opintosuunnitelmansa vuosittain pääohjaajan kanssa. Erikoistuja itse vaikuttaa ohjatun erikoiseläinlääkärikoulutuksen sisältöön henkilökohtaisessa opintosuunnitelmassaan, jossa hän voi

kiinnostuksensa mukaisesti painottaa eri osa-alueita. Opiskelija on itse vastuussa ohjatun erikoiseläinlääkärikoulutuksen monipuolisuudesta.

Vuosiraportointi (3 arviointia = 2 op):

- Erikoistujan tulee päivittää opintosuunnitelmansa pääohjaajan kanssa vuosittain.
- Erikoistuja ja pääohjaaja arvioivat vuosittain koulutuksen etenemistä, ja vuosiarviointi tulee tehdä vähintään kolmesti erikoiseläinlääkärikoulutuksen aikana.

Potilaskirjanpito (2 op):

- Erikoistuja on velvollinen pitämään perusosan ja syventävän osan aikana potilastapauksista kirjanpitoa.
- Kirjanpitoon tulee sisältyä vähintään 100 potilastapausta vuosittain ohjatun koulutuksen aikana.
- Pääohjaaja hyväksyy kirjanpidon.

Kirjalliset raportit (2 op):

- Erikoistujan tulee kirjoittaa ohjatun osan aikana seuraavat raportit: kaksi potilastapausta ja kaksi anestesia-, röntgen- ja kliinisen farmakologian raporttia.
- Raportit hyväksyy joko pääohjaaja tai erikseen tehtävään nimetyt henkilöt.
- Raportit tulee olla hyväksyttynä ennen kuulusteluun ilmoittautumista.

Näyttöportfolio (2 op):

- Erikoistuja ylläpitää koulutuksensa ajan portfolioa, jonne hän kerää kaikki opintosuoritukset. Portfolion pohjalta erikoistuja laatii koulutuksen loppuksi näyttöportfolion, jonka ohjausryhmä hyväksyy.

Tieteellisen julkaisun laatiminen (10 op):

- Erikoiseläinlääkärikoulutukseen sisältyy vähintään yhden hevosiin liittyvän, alan erikoisosaamista osoittavan vertaisarvioidun julkaisun laatiminen yleisissä koulutusvaatimuksissa esitetyllä tavalla.
- Ennen erikoiseläinlääkärikoulutuksen aloittamista laadittujen julkaisujen hyväksymisestä opintosuoritukseksi päättää ohjausryhmä.

Kuulustelu (10 op):

- Erikoistujan tulee läpäistä kirjallinen kuulustelu.
- Kuulusteluun voi ilmoittautua, kun opintosuorituksia on koossa vähintään 160 opintopistettä ja kirjalliset raportit on hyväksytty.
- Kuulusteluun voi osallistua ennen kuin syventävä osa on kokonaan suoritettu.
- Kuulusteluvaatimukset päivitetään vuosittain.
- Kuulustelu vanhenee neljässä vuodessa.

ERIKOISTUJAN OHJAUS

Pääohjaaja: Erikoistujalle määrätään pääohjaaja, joka on työsuhteessa eläinlääketieteelliseen tiedekuntaan. Pääohjaajan tulee olla joko hevossairauksien erikoiseläinlääkäri, hevossairauksista väitellyt eläinlääketieteen tohtori tai hevossairauksien eurooppalainen tai amerikkalainen diplomaatti (kansainvälinen diplomaatti).

Lähiohjaaja: Kullekin työjaksolle ohjatun osan aikana tulee koulutuspaikassa olla nimetty lähiohjaaja, joka on antanut kirjallisen suostumuksen. Erikoistujan lähiohjaajana voi toimia joko hevossairauksien erikoiseläinlääkäri, hevossairauksista väitellyt eläinlääketieteen tohtori tai hevossairauksien eurooppalainen tai amerikkalainen diplomaatti (kansainvälinen diplomaatti).

OPINTOSUORITUSTEN HYVÄKSYMINEN JA VALMISTUMINEN

Pääohjaaja tarkistaa, että koulutukseen kuuluvat opinnot on suoritettu ja lähettää tästä tiedon ohjausryhmälle. Lisäksi pääohjaaja toimittaa allekirjoitetun ilmoituksen valmistumisesta koulutussuunnittelijalle todistuksen kirjoittamista varten.

Koulutukseen hyväksyttävät kansainväliset tutkinnot

Todistuksen saa, kun opinto-oikeus on myönnetty ja portfolio on hyväksytty, ja opiskelija on muuten kuin de facto -tunnustuksella suorittanut jonkin seuraavista koulutuksista:

- **ECVS, ACVS (European / American Veterinary Specialist in Equine Surgery)**
- **ECEIM, ACVIM - Large animal**
- **European / American Specialist in Equine (/Large Animal) Internal Medicine**

Muista kansainvälisistä tutkinnoista voidaan hyväksyä hevosia käsitteleviä osia tapauskohtaisesti. Hevossairauksien koulutusohjelman ohjausryhmä käsittelee hakemukset.

LIITE

Hevossairauksien erikoistumiskoulutuksen koulutuspaikkavaatimukset

Oikeutta toimia hevossairauksien erikoiseläinlääkäreiden koulutuspaikkana anotaan ohjausryhmältä. Hakemus lähetetään tiedekuntaan erikoiseläinlääkärikoulutuksesta vastaavalle suunnittelijalle osoitteella: ELTDK, PL 66, 00014 Helsingin yliopisto. Vapaamuotoisessa hakemuksessa kuvataan klinikan toimintaa, mm. potilasmääriä, klinikan varuste- ja palveluvalikoimaa, klinikan henkilöstöä ja koulutuksesta vastaavan eläinlääkäriä tiedot.

Ohjatun erikoiseläinlääkärikoulutuksen klinikoilta vaaditaan, että erikoistujan lisäksi klinikalla työskentelee päätoimisesti hevossairauksien erikoiseläinlääkäri tai hevossairauksista väitellyt eläinlääketieteen tohtori, joka voi toimia lähiohjaajana.

Vaatimukset:

Perusosan klinikka:

- Pätevä lähiohjaaja
- Riittävä potilasmateriaali, vähintään 800 potilasta vuodessa
- Röntgen(/kuvankatselumahdollisuus)
- Ultraäänilaitte
- Tähystyslaitteet
- Selvitys laboratoriotoiminnasta; ainakin päivystysluontoiset perusverinäytteet

Syventävän osan klinikka:

(edellisten vaatimusten lisäksi)

- Riittävä ja monipuolinen potilasmateriaali, vähintään 2000 potilasta vuodessa
- Inhalaatioanestesia ja tarkoituksenmukainen valvontalaitteisto
- Monipuolinen leikkaustoiminta asianmukaisissa tiloissa
- Röntgen, mahdollisuus myös vaativampiin kuvauksiin
- Ultraäänilaitte, jonka avulla mahdollisuus sekä sisätauti- että kirurgisiin diagnooseihin
- Sydäntutkimuksia (ainakin ekg)

PIENELÄINSAIRAUDET

NIMIKE

Pieneläinsairauksien erikoiseläinlääkäri
Specialistveterinär i smådjurssjukdomar
Veterinary Specialist in Small Animal Medicine

KOULUTUKSEN SISÄLTÖ JA TAVOITTEET

Pieneläinsairauksien erikoistumiskoulutuksen tavoitteena on perehdyttää eläinlääkäri erikoisalansa käytännön valmiuksiin ja tieteelliseen tietoon. Tavoitteena on, että erikoistuneella eläinlääkärillä on syvälliset tiedot ja taidot pieneläinsairauksista. Koulutus käsittää laajapohjaisesti koirien ja kissojen terveyden- ja sairaanhoidon eri osa-alueet.

Koulutus painottuu ohjauksen alaiseen käytännön työpaikkakoulutukseen. Ohjattu käytännön työpaikkakoulutus jakautuu perusosaan ja syventävään osaan. Perusosan osaamistavoitteet ovat kaikille erikoistuville yhtenäiset, sisältäen ensihoidon, diagnostisen kuvantamisen, anestesian ja kivunhoidon sekä keskeiset sisätautien ja kirurgian sairaudet sekä kliinisen farmakologian ja kliinisen ravitsemuksen tiedot. Syventävässä osassa erikoistuva voi painottaa oman mielenkiinnon mukaisesti sisätautien tai kirurgian erikoisosaamista. Käytännön taitoja syvennetään kurssimaisen koulutuksen, kirjallisten opintasuoritusten ja itsenäisen teoria opiskelun kautta.

Koulutuksen tavoitteena on, että erikoistunut eläinlääkäri osaa lähestyä käytännöntyössään potilasta systemaattisesti ja ongelmalähtöisesti. Erikoistuneella eläinlääkärillä tulee olla valmiudet hoitaa vaativia potilastapauksia ja oman alansa lähetepotilaita. Erikoistuneen eläinlääkärin tulee perustaa hoitokäytäntönsä näyttöön perustuvaan pieneläinlääketieteeseen ja uusimpaan tieteelliseen tietoon. Erikoistuneen eläinlääkärin tulee ymmärtää elinikäisen oppimisen merkitys ammattitaitonsa ylläpitämisessä ja omata valmiudet oman ammattitaitonsa ja erikoisalansa suunnitelmalliseen kehittämiseen.

KOULUTUKSEEN HAKEMINEN

Koulutukseen hakemisesta on kerrottu tarkemmin yleisissä koulutusvaatimuksissa.

Suosittelavaa on, että hakija on työskennellyt vähintään vuoden (12 kuukautta) erikoistumisalaan soveltuvissa tehtävissä eläinlääkäriksi valmistumisen jälkeen. Tämä työkokemus voidaan hyväksilukea osaksi koulutusta (ks. koulutuksen yleisosa).

KOULUTUKSEN RAKENNE

OPINTOSUORITUS	OPINTOPISTEET
Yleisosa (12 kk)	
Ohjattu käytännön työpaikkakoulutus (33 kk)	195
Perusosa (kesto 27 kk, 1kk = 6 op)	159
Syventävä osa (kesto 6 kk, 1 kk = 6 op)	36
Kurssimuotoinen teoreettinen koulutus	15
(≥ 5 h = 0,5 op)	
Koulutusohjelmakohtaiset kirjalliset opintosuoritteet	30
Henkilökohtainen opintosuunnitelma (HOPS)	2
Kirjalliset raportit 5 kpl	3
Vuosiarvioinnit 3 kpl	1
Potilaskirjanpito	2
Näyttöportfolio	2
Tieteellisen artikkelin laatiminen	10
Kuulustelu	10
Yhteensä	240

ERIKOISTUJAN OHJAUS

Pääohjaaja:

Aloittaessaan ohjatun erikoistumiskoulutuksen erikoistujalle määrätään tiedekunnasta pääohjaaja, joka on pysyvässä työsuhteessa kliinisen hevos- ja pieneläinlääketieteen osastolla. Pääohjaajan tulee olla joko pieneläinsairauksien erikoiseläinlääkäri, pieneläinlääketieteestä väitellyt eläinlääketieteen tohtori tai hänellä on pieneläinlääketieteellisen alan eurooppalainen tai amerikkalainen diplomaattitutkinto. Pääohjaajaksi valitaan mahdollisuuksien mukaan asiantuntija siltä pieneläinlääketieteen osa-alueelta, joka on erikoistujan mielenkiinnon kohteena.

Pääohjaajan tehtävät:

- auttaa erikoistujaa opintojen aloittamisessa
- auttaa henkilökohtaisen opintosuunnitelman (HOPS) laatimisessa
- seuraa ja arvioi vuosittain erikoistujan koulutuksen etenemistä
- hyväksyy vuosittain tehdyt opintosuoritukset
- ohjaa syventävän osan suunnitelmassa laatimisessa
- ohjaa erikoistumisartikkelin aiheen valinnassa
- ohjaa oman asiantuntija-alueensa erikoistumisartikkelin kirjoittamisessa erikoistujia yleisesti

- hyväksyy portfolion
- hyväksyy koulutuksen suoritetuksi

Lähiohjaaja:

Ohjatun perusosan ja syventävän osan aikana tulee koulutuspaikassa olla nimetty lähiohjaaja, joka on joko pieneläinsairauksien erikoiseläinlääkäri, pieneläinlääketieteestä väitellyt eläinlääketieteen tohtori tai hänellä on pieneläinlääketieteellisen alan eurooppalainen tai amerikkalainen diplomaattitutkinto. Erikoistuja, lähiohjaaja ja koulutusklinikan edustaja sopivat lähiohjauksen käytännöstä lähiohjaussopimuksessa. Lähiohjaus tulee järjestää koulutuslinikalla siten, että lähiohjaajan ja erikoistujan yhteinen työaika on perusosassa 60% erikoistujan työajasta ja syventävässä osassa 100%. Erikoistujalla voi olla useampia lähiohjaajia, joilta kaikilta tulee olla kirjallinen suostumus lähiohjaussopimuksessa. Lähiohjaussopimusta voi täydentää ja päivittää koulutuksen aikana, mikäli ohjauksessa tai koulutuspaikassa tapahtuu muutoksia.

Lähiohjaajan tehtävät

- osallistuu HOPS laatimiseen ja seurantaan käytännön työn kannalta
- ohjaa erikoistujaa käytännötyössä koulutuslinikalla
- erikoistujalla tulee olla päivittäinen konsultaatiomahdollisuus lähiohjaajan kanssa sekä säännölliset tapaamiset
- käyttää ohjauksessa ongelmalähtöistä potilastapauksen ratkaisumallia
- vuosiarvioinnin yhteydessä arvio erikoistujan koulutuksen edistymisestä käytännötyön kannalta

Yleisosa (12 kk)

Yleisosa on ohjattuun erikoistumiskoulutukseen valmisteleva työjakso. Yleisosa suoritetaan heti koulutuksen alussa, ennen koulutuksen muiden opintosuoritusten aloittamista. Yleisosa ei ole ohjattua erikoistumiskoulutusta, joten erikoistujalla ei ole yleisosan aikana pääohjaajaa tai lähiohjaajaa. Yleisosa muodostuu vuoden (12 kk) kokoaikaisesta työskentelystä pieneläinpraktiikassa. Yleisosan työskentely voi olla kokotai osa-aikaista. Jos työ on ollut osa-aikaista, vaadittu työaika pidentyy vastaamaan 12 kk:n kokoaikaista työkokemusta. Yleisosa voidaan hyväksilukea eläinlääkäriksi valmistumisen jälkeen, mutta ennen koulutuksen alkua hankitun ja edellä esitetyt vaatimukset täyttävän työkokemuksen perusteella.

Ohjattu käytännön työpaikkakoulutus (195 op, 33 kk)

Yleisosa tulee olla suoritettu ennen ohjatun käytännön työpaikkakoulutuksen alkua. Kun yleisosa on hyväksytysti suoritettu, erikoistuja voi aloittaa ohjatun koulutuksen. Aloittaessaan ohjatun koulutuksen erikoistujalla tulee olla koulutussopimus hyväksytyin perusosan koulutusklinikan kanssa. [Koulutussopimuksesta](#) ilmenee koulutuslinikan kanssa sovittu koulutusaika ja lähiohjaussopimus.

Koulutusohjelman vastuhenkilö hyväksyy koulutussopimuksen ja alustavan suunnitelman ohjatulle koulutukselle ja nimeää erikoistujalle pääohjaajan tiedekunnasta.

Ohjattu käytännön työpaikkakoulutus jakautuu perusosaan (27 kk) ja syventävään osaan (6 kk). Työpaikkakoulutus voidaan suorittaa Yliopistollisessa eläinsairaalassa tai ohjausryhmän hyväksymillä tiedekunnan ulkopuolisilla pieneläinklinikoilla. Erikoistuva on työsuhteessa koulutuslinikkaan.

Tiedekunnan ulkopuolisen perusosan ja syventävän osan koulutuspaikkojen vaatimukset kuvataan koulutusvaatimusten liitteessä. Pieneläinsairauksien ohjausryhmä määrittää koulutuslinikoiden laatuksiteerit ja hyväksyy koulutuspaikat. Koulutuslinikalla tulee olla monipuolinen ja riittävä potilasmateriaali, vaadittavat laitteet ja varusteet sekä lähiohjaus.

Perusosa (27 kk, 159 op)

Erikoistujan tulee olla työsuhteessa [hyväksytyyn ohjatun perusosan koulutuslinikkaan](#) aloittaessaan ohjatun perusosan työpaikkakoulutuksen.

Erikoistujan käytännön työskentelyn tulee olla ohjattua siten, että erikoistujan ja lähiohjaajan tulee työskennellä yhdessä vähintään 60 % työajasta. Erikoistujan lähiohjauksen käytänteet on kirjallisesti sovittu ennen koulutusjakson aloittamista tehdyssä lähiohjaajasopimuksessa. Päivystystyö voidaan laskea mukaan työskentelyaikaan, mikäli se tapahtuu erikoistujan perusosan koulutuspaikassa.

Perusosan käytännön työpaikkakoulutuksessa lyhin hyväksytty työjakso on yksi kalenterikuukausi (30 vrk). Kokopäiväisestä käytännöntyöstä kertyy 6 op/kuukausi. Vastaavasti jos työ osa-aikaista, mutta vähintään 3 työpäivää viikossa, kertyy opintopisteitä 3 op/kuukausi. Yksittäisistä työpäivistä ei kerry opintopisteitä.

Perusosan osaamistavoitteet määritellään erikoistujan henkilökohtaisessa opintosuunnitelmassa. Kaikille erikoistujille yhtenäiset osaamistavoitteet sisältävät seuraavat pieneläinlääketieteen osa-alueet: ensihoito, diagnostinen kuvantaminen, anestesia ja kivunhoito, keskeiset sisätautien ja kirurgian sairaudet, kliininen farmakologia ja kliininen ravitsemus. Eri osa-alueiden osaamistavoitteista on yksityiskohtainen lista koulutuksen verkkoalustalla. Perusosan potilasmateriaali tulee olla riittävän monipuolinen, jotta käytännön osaamistavoitteet voidaan saavuttaa eri osa-alueilla. Osaamistavoitteiden toteutumista seurataan vuosittaisissa arvioinneissa.

Syventävä osa (6 kk, 36 op)

Erikoistuja voi aloittaa syventävän osan, kun hän on suorittanut perusosan käytännön työpaikkakoulutuksen (27 kk) tai hänellä on yhteensä 150 opintopistettä.

Syventävä osa voidaan suorittaa

- Yliopistollisen eläinsairaalan varsinaisessa erikoistumistoimessa.
- Yliopistollisen eläinsairaalan muussa pieneläinlääkärin­toimessa, jonka ohjausryhmä hyväksyy syventäväksi jaksoksi.
- Tiedekunnan ulkopuolisella koti- tai ulkomaisella klinikalla, joka täyttää syventävän jakson osalle laaditut koulutuspaikkavaatimukset, ja jonka ohjausryhmä on etukäteen hyväksynyt koulutuspaikaksi.
- Harjoittelujaksona (ei työsuhteessa) ulkomailla yliopistotasoisessa tai kotimaassa syventävän koulutus­klinikan oikeudet omaavalla pieneläin­klinikalla. Harjoittelujakson tulee olla yhtenäinen koulutusjakso, kestoltaan 1 kk - 3 kk. Muu osa syventävästä jaksosta suoritetaan työsuhteessa Yliopistolliseen eläinsairaalaan tai kohdassa 3 mainitulla tiedekunnan ulkopuolisella klinikalla.

Syventävän osan opintosuunnitelma ja oppimispäiväkirja

Erikoistuja laatii yhdessä ohjaajiensa kanssa syventävälle jaksolle erillisen opintosuunnitelman, jonka ohjausryhmä hyväksyy ennen jakson alkua. Syventävällä jaksolla erikoistujalla on mahdollisuus syventää osaamistaan valinnaisesti sisätaudeissa (sisätautien erikoisosaaminen, sydän- ja ihosairaudet, onkologia) tai kirurgiassa (kirurgian erikoisosaaminen pehmytosakirurgia ja ortopedia, neurologia, suu- ja hammassairaudet, silmäsairaudet). Erikoistuja voi syventävän jakson aikana vahvistaa erikoisosaamistaan myös tehohoidossa tai perusosaan kuuluvissa osa-alueissa, kuten ensihoidossa, diagnostisessa kuvantamisessa ja anestesiassa.

Syventävän osan suunnitelman tulee sisältää osaamistavoitteet sekä kuvauksen käytännöntyön ohjauksesta ja teoreettisista opinnoista. Erikoistujan tulee pitää jakson aikana erillistä oppimispäiväkirjaa ja potilaskirjanpitoa. Kirjalliset raportit (5 kpl) tulee tehdä syventävän jakson aikana. Jakson päätyttyä erikoistuja laatii oppimispäiväkirjasta ja potilaskirjanpidosta yhteenvedon, jonka ohjausryhmä hyväksyy.

Syventävän jakson tulee muodostaa yhtenäinen kokonaisuus siten, että koulutusjaksojen tulee olla kokopäiväisiä ja vähintään 1 kuukauden pituisia. Opintopisteitä kertyy 6 op/kuukausi. Lyhyempiä jaksoja tai yksittäisiä päiviä ei hyväksytä syventäväksi koulutukseksi. Työajasta tulee olla 100% lähiohjauksessa. Syventävä jakso tulee kokonaisuudessaan suorittaa vuoden aikana.

Kurssimuotoinen teoreettinen koulutus (15 op)

Kurssimuotoisen koulutuksen vähimmäislaajuus on 15 op. Kurssimuotoinen koulutus koostuu kotimaisista tai kansainvälisistä pieneläinsairauksiin liittyvistä täydennyskoulutus kursseista, seminaareista tai kongresseista. Eläinlääkäriksi laillistumisen jälkeen tai yleisosan suorittamisen aikana suoritettuja kursseja voidaan erityistapauksissa hyväksyä kurssimuotoiseen koulutukseen perustelluista syistä.

Suoritettavien kurssien tulee muodostaa erikoistujan opintojen kannalta mielekäs kokonaisuus huomioiden sekä koulutusohjelman osaamistavoitteet sekä erikoistujan omat

mielenkiinnon kohteet. Kurssien tulee käsitellä koiran ja kissan terveyden- ja sairaanhoitoa. Suosituksena on syventää teoreettisia tietoja seuraavista aiheista; ensihoito, anestesia ja kivunhoito ja diagnostinen kuvantaminen. Hyväksyttäviä kursseja ovat myös erikoistumiskoulutuksen tavoitteisiin muuten liittyvät aihealueet, kuten näyttöön perustuva eläinlääketiede ja tieteellinen kirjoittaminen. Kurssista voi tarvittaessa pyytää ennakkohyväksynnän ohjausryhmältä.

Opintopisteitä kertyy 0,5 op, mikäli koulutuksen kesto ≥ 5 tuntia/päivä ja järjestetty koulutus on avoin kaikille pieneläinerikoistuville. Mikäli koulutuksen kesto on 3-4 t/pv, koulutuksen järjestäjän tai erikoistujan tulee hakea ohjausryhmältä ennakkopisteytystä koulutukselle. Alle 3 tuntia/pv koulutuksista ei kerry opintopisteitä.

Ohjattuun koulutukseen liittyvät kirjalliset opintosuoritukset (30 op)

Henkilökohtainen opintosuunnitelma (2 op)

Koulutus etenee henkilökohtaisen opintosuunnitelman mukaisesti. Erikoistujan tulee laatia henkilökohtainen opintosuunnitelma pääohjaajan, lähiohjaajan ja koulutusklinikan edustajan kanssa 3 kk:n kuluessa ohjatun käytännön työpaikkakoulutuksen alkamisesta. Mikäli opintosuunnitelmaa ei ole lähetetty ohjausryhmän käsiteltäväksi määräajan sisällä, käytännön työpaikkakoulutuksesta ei kerry opintopisteitä ennen kuin suunnitelma on hyväksytty.

Erikoistuja voi itse vaikuttaa ohjatun erikoistumiskoulutuksen sisältöön ja osaamistavoitteisiinsa opintosuunnitelmassaan. Suunnitelmassa tulee huomioida koulutusohjelman yleiset osaamistavoitteet, mutta erikoistuva voi kiinnostuksensa mukaisesti painottaa pieneläinlääketieteen eri osa-alueita. Suunnitelmaa laadittaessa huomioidaan työssä aikaisemmin opittu sekä koulutusklinikan tarjoamat mahdollisuudet osaamistavoitteiden täyttymiseen. Suunnitelman liitteenä tulee olla yksityiskohtainen lista osaamistavoitteista. Osaamistavoitteet voidaan jakaa käytännön taitoihin, joita erikoistuvan tulee itse osata, ja tavoitteisiin joista hänen tulee tuntea teoria.

Osaamistavoitteiden lisäksi opintosuunnitelman tulee sisältää aikataulullinen suunnitelma erikoistumiskoulutuksen etenemisestä, sisältäen suunnitelman käytännön työpaikkakoulutuksen jaksoista ja koulutuspaikoista, kurssimaisesta koulutuksesta sekä kirjallisten opintosuoritusten aikataulusta sekä arvion valmistumisajankohdasta.

Pieneläinsairauksien ohjausryhmä antaa tarvittaessa palautteen ja hyväksyy suunnitelman. Erikoistujan tulee päivittää opintosuunnitelmansa vuosittain arvioinnin yhteydessä.

Potilaskirjanpito (2 op)

Erikoistuja on velvollinen pitämään perusosan aikana potilastapauksista kirjanpitoa. Perusosassa kirjanpidon tulee sisältää vähintään 100 potilastapausta vuosittain. Potilaskirjanpidosta tulee ilmetä, että erikoistujan käytännöntyö on sisältänyt perusosan

aikana monipuolisesti koiran ja kissan eri sairauksia, huomioiden perusosan yleiset osaamistavoitteet. Pääohjaaja hyväksyy perusosan potilaskirjanpidon. Syventävän osan aikana pidetään erillistä potilaspäiväkirjaa.

Vuosiarviointi (vähintään 3 kpl, yhteensä 1 op)

Koulutuksen aikana opintojen etenemistä ja osaamistavoitteiden toteutumista seurataan vuosittaisen arvioinnin yhteydessä. Vuosiarviointi tulee tehdä kalenterikuukausien mukaan, 12 kk välein koko koulutuksen ajan, sisältäen vähintään 3 arviointia. Erikoistuja on velvollinen ottamaan yhteyden ohjaajiinsa arviointia varten. Erikoistujan, lähiohjaajan ja pääohjaajan tulee arvioida koulutuksen etenemistä erillisen arviointikaavakkeen mukaisesti. Tarvittaessa osaamistavoitteet päivitetään vuosittain. Vuosiarvioinnin yhteydessä pääohjaaja tarkistaa potilaskirjanpidon ja hyväksyy vuoden aikana suoritettut opintosuoritukset. Käytännön työpaikkakoulutuksen hyväksyntä vaatii työtodistuksen.

Kirjalliset raportit (5 kpl, yhteensä 3 op)

Erikoistujan tulee kirjoittaa viisi raporttia: kaksi potilastapausta käyttäen ongelmalähtöistä ratkaisumallia, sekä yhden anestesia-, röntgen- ja kliinisen farmakologian raportin. Raportit hyväksyy joko pääohjaaja tai erikseen tehtävään nimetyt asiantuntijaeläinlääkärit. Raportit tulee tehdä syventävän jakson aikana ja kaikki raportit tulee olla hyväksytyt ennen ilmoittautumista kuulusteluun.

Näyttöportfolio (2 op)

Erikoistuja laatii koulutuksen lopuksi näyttöportfolion, jossa erikoistuja kuvaa ja arvioi koulutustaan, omien osaamistavoitteiden toteutumista sekä teoreettisten ja käytännön taitojen kehittymistä. Portfolion hyväksyvät pääohjaaja ja ohjausryhmä.

Tieteellisen artikkelin laatiminen (10 op)

Erikoistumiskoulutukseen sisältyy vähintään yhden koiran tai kissan terveyden- ja sairaudenhoitoon liittyvän tieteellisen artikkelin laatiminen. Käsikirjoitus tulee olla hyväksytty julkaistavaksi vertaisarviointia käyttävässä ammatillisesti tai tieteellisesti merkittävässä julkaisusarjassa. Erikoistujan tulee olla ensimmäisenä kirjoittajana Suomen Eläinlääkärilehdessä julkaistavassa artikkelissa. Kansainvälisessä julkaisussa erikoistuja voi olla myös toisena kirjoittajana, mikäli työpanos katsotaan yhtäläiseksi. Ennen erikoistumiskoulutuksen aloittamista laadittujen julkaisujen hyväksymisestä opintosuorituksiksi päättää ohjausryhmä. Erikoistujan tulee ilmoittaa artikkelinsa aihe ennen kirjoitusprosessin aloittamista pieneläinerikoistumiskoulutuksesta vastaavalle.

Kuulustelu (10 op)

Erikoistujan tulee läpäistä pieneläinerikoistumisen kirjallinen kuulustelu. Kuulusteluun voi ilmoittautua, kun opintosuorituksia on koossa vähintään 160 opintopistettä ja syventävä

osa joko aloitettu tai suoritettu kokonaan ja kaikki 5 kirjallista raporttia on hyväksytty. Kirjallisessa kuulustelussa arvioidaan erikoistujan teoreettisia tietoja laajapohjaisesti pieneläinlääketieteen kaikilta osa-alueilta. Kuulustelussa on kaikille pakollinen osio (yhteiset osaamistavoitteet) ja vapaavalintainen osio (sisätautien tai kirurgian osa-alueet). Hyväksytyyn suoritukseen vaaditaan molemmista osioista vähintään 60 % maksimipisteistä. Kuulusteluvaatimukset päivitetään vuosittain. Kuulustelu vanhenee 4 vuodessa.

KOULUTUKSEN HYVÄKSYTTY SUORITTAMINEN

Pääohjaaja vahvistaa koulutuksen suoritetuksi, kun kaikki opintosuoritukset on suoritettu hyväksytysti.

Suoritettuaan pieneläinerikoistumiskoulutuksen hyväksytysti eläinlääkäri voi käyttää nimikettä pieneläinsairauksien erikoiseläinlääkäri.

Pieneläinsairauksien erikoiseläinlääkäriin koulutusta vastaavat kansainväliset erikoistumiskoulutusohjelmat

Suomessa laillistettu eläinlääkäri voi käyttää nimikettä pieneläinsairauksien erikoiseläinlääkäri, kun hänet on hyväksytty erikoistujaksi kansalliseen pieneläinsairauksien koulutusohjelmaan ja kun hän on suorittanut seuraavat kansainväliset erikoistumiskoulutukset (suoritettuaan ne muuten kuin de facto tunnustuksella).

Internal Medicine ECVIM-CA:

European Veterinary Specialist in Small Animal Cardiology

European Veterinary Specialist in Small Animal Medicine

European Specialist in Small Animal Oncology

Seuraavat erikoistumiskoulutukset hyväksytään, kun hakija on hyväksytty kansalliseen koulutusohjelmaan ja esittää opinnoistaan todistuksen, jossa selvitetään, että suoritettu erikoistumiskoulutus on painottunut pieneläimiin.

Dermatology ECVD

Surgery ECVS

Neurology ECVN

Ophthalmology ECVO

Diagnostic Imaging ECVDI

Dentistry College EVDC

Anaesthesia and analgesia ECAA

Animal Reproduction ECAR

Mahdolliset muut diplomaattikoulutusohjelmat käsitellään tapauskohtaisesti.

LIITE

Pieneläinsairauksien erikoistumiskoulutuksen koulutuspaikkavaatimukset

OHJATUN PERUSOSAN KOULUTUSPAIKKAVAATIMUKSET

Uudet hakemukset

Koulutuspaikan tulee täyttää oheiset vaatimukset. Hakemuksessa käytetään [hakulomaketta](#), joka löytyy [tiedekunnan internetsivuilta](#).

Ohjausryhmä myöntää koulutusoikeuden hakemuksen perusteella.

Koulutusoikeuksien ylläpitäminen

Koulutuksen laatua seurataan erikoistujien laatiman koulutuksen vuosiarviointin kautta. Hyväksytyt koulutusklinikan tulee ilmoittaa koulutusohjelman vastaavalle välittömästi klinikalla tapahtuvat muutokset, jotka vaikuttavat erikoistumiskoulutukseen. Koulutusklinikoille lähetetään 3 vuoden välein kysely, jossa oleelliset muutokset henkilökunnassa ja varustetasossa tulee ilmoittaa. Ohjausryhmä voi peruuttaa koulutusoikeudet, mikäli koulutusvaatimukset eivät täyty.

Koulutuspaikkavaatimukset

Lähiohjaus

Koulutuslinikalla tulee olla työsuhteessa eläinlääkäri, joka toimii erikoistujan lähiohjaajana. Lähiohjaajan pätevyysvaatimukset ja tehtävät määritellään koulutusohjelman koulutusvaatimuksissa. Lähiohjaaja ohjaa erikoistujaa käytännön työssä. Erikoistujan ja lähiohjaajan yhteinen työaika koulutuspaikassa tulee olla vähintään 60 % perusosassa.

Henkilökunta ja varustetaso

Klinikan tulee olla avoinna joka arkipäivä, viikkoloppu- tai yöpäivystyksen järjestäminen ei ole välttämätöntä. Klinikalla tulee koulutettu hoitohenkilökunta sekä vaadittavat varusteet

ja laitteet olla monipuolinen ja riittävä potilasmateriaali, sekä vaadittavat laitteet ja varusteet.

Klinikan kokonaispotilasmäärä ei ole rajoittava tekijä. Erikoistujalla tulee kuitenkin olla perusosan aikana riittävä ja monipuolinen potilasmateriaali, joka tukee laajapohjaista käytännöntyössä oppimista.

Erikoistujan koulutusmahdollisuudet

Klinikan ulkopuolinen koulutus: erikoistujalla tulee olla mahdollisuus osallistua täydennyskoulutustilaisuuksiin vähintään 10 koulutuspäivää (à 5 tuntia) vuodessa.

Klinikan sisäinen koulutus: Suosituksena, että klinikalla järjestetään säännöllisesti klinikan sisäistä koulutusta; klinikan yhteiset potilasdiskussiot, erikoistujan esittämät potilastapaukset, lehtikatsaukset, kurssiyhteenvedot. Klinikalla tulee olla internetyhteys käytettävissä tiedonhakuun ja verkkokoulutukseen.

Varustetaso ja toimenpiteet

Ohjatun perusosan koulutuslinikalla tulee olla:

- Diagnostinen kuvantaminen
 - röntgen
 - ultraäänilaite vatsaontelon tutkimukseen
- Anestesia
 - inhalaatioanestesia-laite
 - anestesian valvonta:
 - anestesiahoitaja
 - anestesiaseurantakaavakkeen käyttö
 - pulssioksimetri
 - kapnometri
 - verenpaineen seuranta anestesian aikana
 - sydänfilmiseuranta anestesian aikana
- Nestehoito
 - iv nesteytys ja infuusiopumppu
- Sydänfilmi
 - suosituksena tallentava EKG-laite
- Verenpaineenmittaus
- Klinikan laboratorio (in-house)
 - mikroskooppi
 - pieni verenkuvä
 - biokemialliset määritykset seerumista
 - NA/K analysaattori
 - virtsanäytteen tutkimus
 - ominaispaino, stix, sedimentti, viljely+herkyyssmääritys

- parvotesti
- suosituksena
 - muut pikatestit (kuten CRP)
 - perussytologia
 - ulostetutkimukset
 - hyytymistekijät
- *Suosituksena edellisten lisäksi*
 - varautuminen verensiirtomahdollisuuteen (ei veripankkia)
 - veriryhmämäärittäminen

SYVENTÄVÄN OSAN KOULUTUSPAIKKAVAATIMUKSET

Tiedekunnan ulkopuolinen pieneläinklinikka

Koulutusoikeuksien hakeminen

Klinikalla tulee olla hyväksytyt perusosan koulutuspaikkaoikeudet ja lisäksi klinikan tulee täyttää oheiset syventävän osan vaatimukset.

Vapaamuotoinen hakemus tehdään esitettyjen kriteerien mukaisesti ja lähetetään koulutusohjelman vastaavalle sähköpostitse. Ohjausryhmä käsittelee hakemukset ja hyväksyy koulutuslinikat.

Koulutusoikeuksien ylläpitäminen

Ohjausryhmä seuraa syventävän osan koulutuksen laatua erikoistujan laatiman oppimispäiväkirjan kautta. Mikäli koulutus ei käytännössä vastaa syventävän osan vaatimuksia, koulutusoikeudet voidaan peruuttaa ohjausryhmän toimesta.

Hyväksytyt koulutuslinikat tulee välittömästi koulutusohjelman vastaavalle klinikalla tapahtuvat muutokset, jotka vaikuttavat erikoistumiskoulutukseen. Koulutuslinikoille lähetetään lisäksi 3 vuoden välein kysely, jossa oleelliset muutokset henkilökunnassa ja varustetasossa tulee ilmoittaa.

Koulutuspaikkavaatimukset

Klinikan tulee osoittaa olevansa alueensa ja/tai erikoisalansa tunnustettu klinikka, jonka potilasmateriaalista oleellinen osa on lähetepotilaita. Hakemuksessa tulee osoittaa lähetepotilaiden määrä sekä klinikan ja henkilökunnan erikoisosaamisen osa-alueet.

Erikoistujan koulutus syventävän jakson aikana

- erikoistujan syventävän jakson opintosuunnitelma tulee olla hyväksytty ohjausryhmässä ennen syventävän jakson alkua
- klinikalla tulee olla mahdollisuus järjestää erikoistujan syventävälle jaksolle lähiohjaus siten, että yhteinen työaika lähiohjaajan kanssa on 100%. Lähiohjaajan pätevyysvaatimukset täyttäviä ohjaajia voi erikoistujalla olla koulutuspaikassa useampi kuin yksi.
- erikoistujalla tulee olla mahdollisuus päivittäiseen potilaskonsultaatioon lähiohjaajan kanssa
- erikoistujalle tulee olla mahdollisuus oman potilastyön lisäksi, normaalin työajan puitteissa, seurata/oppia uusia toimenpiteitä ohjauksessa
- koulutustilaisuudet klinikalla syventävän jakson aikana
 - klinikan yhteinen potilastapausten diskussio viikoittainen
 - klinikan yhteinen lehtikatsaus vähintään 2 kertaa kuukaudessa

Klinikan varustetasovaatimukset ohjatun perusosan vaatimukseen lisättynä:

- ventilaattori
- verensiirtomahdollisuus, veriryhmämääritys
- edistyneempi klinikan laboratorio

TARTTUVAT ELÄINTAUDIT

NIMIKE

Tarttuvien eläintautien erikoiseläinlääkäri (erik.el. tarttuvat eläintaudit)
Specialistveterinär i djurens infektionssjukdomar (spec.vet. djurens infektionssjukdomar)
Veterinary Specialist in Infectious Animal Diseases (Spec Inf Anim Dis)

TAVOITTEET

Tarttuvien eläintautien (TT) koulutusohjelman tavoitteena on antaa erikoistuvalla eläinlääkärille laaja-alaiset valmiudet toimia tarttuvien eläintautien epidemiologian, ehkäisemisen, diagnostiikan, vastustuksen ja eläintauteihin tai zoonooseihin liittyvän lainsäädännön erityisosaamista vaativissa tehtävissä erityisesti Suomessa. Sen lisäksi tavoitteena on mahdollistaa täsmäosaamisen kertyminen erikoistujan valitsemissa syventymisaiheissa mm. hallinto- ja viranomaistehtäviin, tarttuvien eläintautien ehkäisemiseen, riskien arvioimiseen, diagnostiikkaan, epidemiologiaan, ekonomiaan tai vastustukseen. Erikoistujan omat tavoitteet ovat lähtökohtana koulutuksen tarkemmalle suunnittelulle ja toteutukselle.

Erikoistumiskoulutuksen jälkeen TT-erikoiseläinlääkäri

- Tuntee eläintauteja ja zoonooseja aiheuttavat mikrobit ja niiden aiheuttamat taudit eläimillä sekä niiden diagnostiikkaan käytettävät menetelmät.
- Ymmärtää tartuntataudin infektiopatogeneesia, -immunologiaa ja -epidemiologiaa sekä kykenee soveltamaan tietoja eläinten tautitorjuntaan käytännössä.
- Tietää Suomen ja sen lähialueiden eläinten tartuntatauti- ja zoonoositilanteen sekä niihin liittyvät ajankohtaiset haasteet.
- Tuntee Suomessa ja EU:ssa käytettävät tarttuvien eläintautien ehkäisy-, hallinto- ja vastustusmenetelmät sekä eläinten tartuntatautilainsäädännön niin, että kykenee käytännössä soveltamaan tietoja käytännön eläintautien torjuntatyöhön.
- Ymmärtää, miten yhteisen terveyden (One Health) käsitettä sovelletaan, ja omaa valmiudet monialaiseen tartuntatautien hallintatyöhön.
- Oma valmiudet oman syventymisaiheensa erityisosaamisen kehittämiseen.

KOULUTUKSEEN HAKEMINEN

Koulutukseen hakemisesta on kerrottu tarkemmin yleisissä koulutusvaatimuksissa.

Suosittelavaa on, että hakija on työskennellyt vähintään vuoden (12 kuukautta) erikoistumisalaan soveltuvissa tehtävissä eläinlääkäriksi valmistumisen jälkeen. Tämä työkokemus voidaan hyväksilukea osaksi koulutusta (ks. koulutuksen yleisosa).

KOULUTUKSEN RAKENNE

Erikoiseläinlääkärikoulutus (240 op, kesto noin 4 vuotta)

OPINTOSUORITUS	OPINTOPISTEET
Yleisosa (12 kk)	
Ohjattu käytännön työpaikkakoulutus	150-190
perusosa	75-95
syventävä osa	75-95
Kurssimuotoinen koulutus (minimi: perusosassa 10 ja syventävässä 10 op)	20-60
perusosa	10-30
syventävä osa	10-30
Kirjalliset opintosuoritukset	30
Henkilökohtainen opintosuunnitelma (HOPS)	2
Näyttöportfolio	2
Vertaisarvioidun artikkelin kirjoittaminen	10
Perusosan kuulustelu	5
Syventävän osan kuulustelu	5
Muut kirjalliset suoritteet, kootaan alla olevista	6
Vuosittainen keskustelu pääohjaajan kanssa ja muistio (á 0,5 op)	1-2
Vuosittaiset portfolio pohdinnat (á 0,5 op)	1-2
HOPS-päivitykset (á 0,5 op)	1-2
Muut kirjalliset suoritteet kirjataan työpaikkakoulutuksen perus- tai syventävään osaan riippuen siitä, kumpaan ne kuuluvat, tai kirjalliseen osaan, jos 30 op ei täyttynyt.	
Kirjallisuuskatsaus tai muu artikkeli, vapaaehtoinen (ks. lisää myöhemmin)	2 tai 4
Tapausselostus tai muu esitelmä, vapaaehtoinen (ks. lisää myöhemmin)	1 tai 4
Yhteensä	240

ERIKOISTUJAN OHJAUS

- Ohjausryhmä: Tarttuvien eläintautien erikoistumista ohjaa koulutusohjelman vastuuhenkilön ohella eläinlääketieteellisten biotieteiden osaston tarttuvien eläintautien erikoistumiskoulutuksen ohjausryhmä (TT-ohjausryhmä). Ohjausryhmä hyväksyy opiskelijoiden henkilökohtaisen opintosuunnitelman (HOPS) ja sen avulla esitetyt koulutuspaikat ja sisältöohjaajat. Sen lisäksi ohjausryhmä hyväksyy vuosittaisen portfoliohoidinnan avulla perustellut opintosuoritukset, näyttöportfolion ja artikkelin. Ohjausryhmä pitää myös yllä ajankohtaista listausta opintoaiheista sekä päättää kuulusteluvaatimuksista, -kysymyksistä ja vastausten arvioimisesta. Lisäksi ohjausryhmä hyväksyy uudet pääohjaajat, jotka eivät aikaisemmin ole toimineet pääohjaajina. Ohjausryhmä kokoontuu pääsääntöisesti kolme kertaa vuodessa, mutta voi käsitellä kiireellisiä asioita kahden viikon varoitusaajalla sähköpostitse.
- Pääohjaaja: Erikoistujalle määrätään pääohjaaja, joka on pysyvässä työsuhteessa tiedekuntaan. Pääohjaajan tulee olla tarttuvien eläintautien erikoiseläinlääkäri tai tarttuvista eläintaudeista väitellyt eläinlääketieteen tohtori. Pääohjaaja tarkastaa kurssimuotoisen koulutuksen todistukset ja kirjalliset opintosuoritukset ennen niiden esittämistä TT-ohjausryhmälle vuosittaisen portfoliohoidinnan muodossa. Erikoistujan tulee käydä pääohjaajan kanssa ohjauskeskustelu säännöllisesti erikoistumiskoulutuksensa aikana. Näiden tapaamisten järjestäminen on erikoistujan itsensä vastuulla.
- Sisältöohjaaja: Kokonaan muualla kuin yliopistolla erikoistuva eläinlääkäri esittää itselleen sisältöohjaajan, joka on suostunut toimimaan tehtävässä. Sisältöohjaajan hyväksyy TT-ohjausryhmä. Sisältöohjaajan tulee olla eläintautien erikoistumiseen soveltuvan suomalaisen tai ulkomaisen erikoistumistutkinnon suorittanut erikoiseläinlääkäri tai tarttuviin eläintauteihin liittyvältä alalta väitellyt eläinlääkäri. Sisältöohjaajan tehtävänä on olla erikoistujan mentori, joka kokemuksellaan auttaa erikoistujaa löytämään parhaita mahdollisia väyliä erikoistumisen toteuttamiseen työyhteisössä.
- Opintoaiheiden lähiohjaajat: Muita ohjaajia kutsutaan lähiohjaajiksi, ja heitä erikoistujalla voi olla useita työtehtävistä ja opintoaiheista riippuen (katso [Tarttuvien eläintautien opintoaiheet ja opintopisteiden laskentaohjeet](#)). Lähiohjaaja työskentelee pääsääntöisesti samassa paikassa kuin erikoistuja, ja hänellä tulee olla soveltuva akateeminen koulutus ja ohjattavan aiheen asiantuntemus. Lähiohjaajan hyväksyy erikoistujan esityksestä pääohjaaja, ja lähiohjaajalta täytyy saada suostumus. Erikoistuja työskentelee lähiohjaajan ohjauksessa ja valvonnassa. Lähiohjaaja myös tarkastaa erikoistujan vuosittaisesta portfoliohoidinnasta vastuualueeseensa liittyvän osuuden. Tarkistuksesta tehdään maininta portfoliohoidintaan.

OHJATUN ERIKOISTUMISKOULUTUKSEN KOULUTUSPAIKAT

- Ohjatun käytännön työpaikkakoulutuksen perus- ja syventävän osan hyväksytyjä koulutuspaikkoja ovat Ruokaviraston, maa- ja metsätalousministeriön, Eläinten terveys ETT ry:n, Helsingin yliopiston eläinlääketieteellisen tiedekunnan, aluehallintovirastojen tai vastaavien sekä Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen tarttuviin eläintauteihin soveltuvat työtehtävät. Erikoistumiseen voi hyväksyttää myös muita koulutuspaikkoja. Koulutuspaikkoja erikoistujalla voi olla erikoistumisaikanaan useita, joista osa voi olla myös ulkomailla. Erikoistumisen pääasiallinen koulutuspaikka on aina Suomessa, ja ohjatusta käytännön työpaikkakoulutuksesta tulee vähintään 60 op suorittaa Suomessa. Kaikki koulutusajat, -paikat ja niissä toimivat lähiohjaajat tulee esittää perustellusti TT-ohjausryhmälle HOPS:n ja sen päivityksen avulla. Opintopisteitä kertyy ensisijaisesti vasta sen jälkeen, kun koulutuspaikka ja sen lähiohjaaja on hyväksytty.

OPINTOJEN EDISTYMISEN SEURANTA

Erikoistuja pitää itse kirjata suorittamistaan opintopisteistä esimerkiksi työpäiväkirjaan, ja toimittaa vuosittain erillisen ohjeen mukaisen vuosittaisen portfoliohondinnan TT-ohjausryhmälle. Ohjausryhmän hyväksymät opintopisteet viedään erillisellä koontilomakkeella pääohjaajan kautta suorituksiksi opintosuoritusrekisteriin. Erikoistuja kerää kurssi- ja muita todistuksia, pitämiään luentoja ja esityksiä, tekemiään raportteja ja koosteita sekä työpäiväkirjansa ns. perusportfolioon, joka on yleensä kansio tai mappi. Vuosittaisia portfoliohondintoja ja näyttöportfoliota kirjoitetaan erillisten ohjeiden mukaisesti. Opintopisteiden laskentaohjeet ovat dokumentissa [Tarttuvien eläintautien opintoaiheet ja opintopisteiden laskentaohjeet](#).

OPINTOJEN SISÄLTÖ

Opinnot koostuvat yleisosasta, ohjatusta käytännön työpaikkakoulutuksesta (perus- ja syventävä osa), kurssimuotoisesta teoreettisesta koulutuksesta sekä kirjallisista opintosuoritteista.

Yleisosa

Yleisosa suoritetaan heti koulutuksen alussa ennen koulutuksen muiden osien aloittamista. Yleisosa muodostuu vuoden (12 kk) kokoaikaisesta työskentelystä eläinlääkärinä. Soveltuvaksi työskentelyksi katsotaan tarttuvien eläintautien vastustamiseen liittyvä työskentely esimerkiksi eläinlääkintähuollon, eläintautitorjunnan tai tarttuvien eläintautien diagnostiikan tehtävissä. Yleisosan työskentely voi olla koko- tai osa-aikaista. Jos työ on ollut osa-aikaista, vaadittu työaika pidentyy vastaamaan 12 kk:n kokoaikaista työkokemusta.

Yleisosa voidaan hyväksilukea eläinlääkäriksi valmistumisen jälkeen, mutta ennen koulutuksen alkua hankitun ja edellä esitetyt vaatimukset täyttävän työkokemuksen perusteella.

Ohjattu käytännön työpaikkakoulutus

Perus- ja syventävä osa

Erikoistujan tulee olla työsuhteessa johonkin erikoistumiseen hyväksytyistä koulutuspaikoista. Tämän työsuhteen ei tarvitse olla vakinainen. Koulutukseen voidaan hyväksyä myös päätoiminen työskentely tartuntataudeista vastaavana virkaeläinlääkärinä jossakin muualla. Jos erikoistujan työpaikka ei ole hyväksytyjen koulutuspaikkojen listalla tai työtehtävät eivät sovellu tähän erikoistumiseen, hänen tulee henkilökohtaisessa opintosuunnitelmassa (HOPS) esittää, miten ja minkälaisissa erilaisissa tehtävissä ja koulutuspaikoissa hän aikoo suorittaa koulutusohjelman opintovaatimukset sekä ehdotukset lähiohjaajiksi. Ulkomaisista koulutuspaikoista tulee olla tarkemmat tiedot koulutuspaikan tarjoavan tahon toiminnasta, sekä lähiohjaajien kirjallinen ennakkosuostumus ja CV.

Perusosa (75-95 op)

Perusosan aikana opiskelija perehtyy mahdollisimman laaja-alaisesti erikoistumisalansa tieteelliseen tietoon ja käytännön valmiuksiin. Hän perehtyy tartuntatautien epidemiologiaan, diagnostiikkaan, ehkäisemiseen, vastustukseen ja lainsäädäntöön tarttuvien eläintautien perusosan opintoaiheiden mukaisesti ([Tarttuvien eläintautien opintoaiheet ja opintopisteiden laskentaohjeet](#)). Opintopisteet kertyvät käytännön työpaikkakoulutuksesta, johon voi sisällyttää myös kirjallisuuskatsauksia, tapausselostuksia tai esitelmiä.

Syventävä osa (75-95 op)

Syventävässä osassa erikoistuja lisää valmiuksiaan toimia erikoiseläinlääkärinä eläinlääkintähuollossa ja muissa alan erityisosaamista edellyttävissä tehtävissä, syventää osaamistaan jollakin tietyllä aihealueella. Hän voi syventyä myös erikoisalansa kehittämiseen. Tähän tulee kuulua tieteellisen tiedonhankinnan, tiedonkäsittelyn ja tieteellisen kirjoittamisen oppimista sekä osallistumista mahdollisuuksien mukaan opetuksen suunnitteluun ja opettamiseen ja esitelmien pitämistä syventymisalaltaan. Erikoistuja keskittyy yhdestä kahteen opintoaiheeseen, jotka voivat olla perus- tai syventävästä osasta ([Tarttuvien eläintautien opintoaiheet ja opintopisteiden laskentaohjeet](#)). Aiheet tulisi ensisijaisesti valita jo olemassa olevasta opintoaihelistasta, mutta erityistapauksessa ja hyvin perusteltuna aihe rääteläidään erikoistujan omien tavoitteiden mukaisesti. Syventävän osan koulutuspaikan erikoistuja valitsee syventävän aiheensa mukaisesti. Opintopisteet kertyvät käytännön työpaikkakoulutuksesta, johon voi sisällyttää myös kirjallisuuskatsauksia, tapausselostuksia tai esitelmiä.

Helsingin yliopiston eläinlääketieteellisen tiedekunnan erikoistumistoimen hoitamisessa voi suorittaa perus- ja/tai syventävää osaa osallistumalla opetukseen, diagnostiikkaan ja mahdollisesti tutkimustoimintaan tarttuvien eläintautien erikoistumiseen sopivissa työtehtävissä.

Kurssimuotoinen teoreettinen koulutus (20-60 op)

Kurssimuotoinen koulutus koostuu perus- ja syventävästä osasta ja sitä tulee olla kummassakin osassa vähintään 10 op ja korkeintaan 30 op (yhteensä siis 20-60 op). Tämä koostuu vapaavalintaisista kotimaisista tai ulkomaisista erikoistumiskoulutuksen alaan liittyvistä kursseista, seminaareista ja kongresseista. Pääsääntöisesti kurssit suoritetaan ohjatun erikoistumiskoulutuksen aikana. Eläinlääkäriksi laillistumisen jälkeen tai yleisosan suorittamisen aikana suoritettuja kursseja voidaan erityistapauksissa hyväksyä kurssimuotoiseen koulutukseen perustelluista syistä. Koulutuksen tulee olla mahdollisimman monipuolista. Kurssimuotoisen koulutuksen avulla voidaan laajentaa osaamista alueille, joihin koulutuspaikkojen työtehtävät eivät anna valmiuksia. Jos tätä kertyy yli sallitun, ne kirjataan ohjatun käytännön työpaikkakoulutuksen perus- tai syventävän osan sopiviin opintoaiheisiin.

Ohjattuun koulutukseen liittyvät kirjalliset opintosuoritukset (30 op)

- **Henkilökohtainen opintosuunnitelma (2 op):** Erikoistuja on laatinut alustavan HOPS:n hakiessaan erikoiseläinlääkärikoulutukseen. Erikoistuja tekee varsinaisen HOPS:n 6 kk:n kuluessa ohjatun käytännön työpaikkakoulutuksen alkamisesta. HOPS:sta tulee käydä ilmi, kuinka erikoistuja saa erikoistumiskoulutukseen kuuluvista opintoaiheista vaadittavat opintopisteet, joita hän suorittaa kursseilla, syventymisala, koulutuspaikat ja eri jaksoista vastaavat ohjaajat. TT-ohjausryhmä hyväksyy HOPS:n ja antaa tarvittaessa siitä palautetta. HOPS:n etenemistä seurataan säännöllisissä tapaamisissa pääohjaajan kanssa. Erikoistuja päivittää HOPS:ia vuosittaisen portfolio-pohdinnan yhteydessä.
- **Julkaisun laatiminen (= vertaisarvioidun artikkelin kirjoittaminen; 10 op):** Erikoistuja kirjoittaa erikoistumiskoulutuksen aikana syventymisaiheeseensa liittyvän vertaisarvioidun artikkelin. Erikoistujan on oltava artikkelin ensimmäinen kirjoittaja. Kansainvälisiin julkaisusarjoihin kirjoitettu tieteellinen artikkeli käy myös, kun sen aihe on erikoistumisalan mukainen. Tällöin erikoistujan ei tarvitse olla ensimmäisenä kirjoittajana, mikäli erikoistujan koulutusohjelmakohtainen ohjausryhmä katsoo hänen selvittävänsä työpanoksen riittäväksi. Artikkelin saa myös liittyä muuhun tutkintoon, jos se soveltuu erikoistumisalaan. Artikkelin tulee olla hyväksytty julkaistavaksi ennen kuin sen opintopisteet voidaan hyväksyä. Ennen erikoistumiskoulutuksen aloittamista, mutta eläinlääketieteen perustutkinnon suorittamisen jälkeen kirjoitetun artikkelin hyväksymisestä opintosuoritukseksi päättää TT-ohjausryhmä.

- **Kuulustelu (5+5 op)**: Tarttuvien eläintautien kuulustelussa on kaksi osaa: perusosa ja syventävä osa, joissa molemmissa annetaan kysymysvaihtoehtoja. Kuulustelun voi suorittaa yhdessä tai kahdessa osassa. Jos kuulustelun suorittaa yhdessä osassa, kuulusteluun saa osallistua, kun koossa on vähintään 160 op. Jos kuulustelun suorittaa kahdessa osassa, perusosan voi suorittaa heti HOPS:n hyväksymisen jälkeen, mutta syventävän osan vasta, kun koossa on vähintään 160 opintopistettä. Osien suorittamisjärjestyksen saa itse valita, mutta kuulusteluun ilmoittauduttaessa on ilmoitettava, aikooko osallistua syventävän osan kuulusteluun. Kuulustelussa saa vielä päättää, osallistuuko vain toiseen vai molempiin osiin. Lisäksi kuulustelussa voi saada suoritettua vain toisen osan, jos toinen osa hylätään. Kuulustelun vanhenemisajan lasketaan alkavaksi vasta jälkimmäisen osan suorituspäivämäärästä. Kuulustelussa erikoistuja saa käyttöönsä eläintautilainsäädännön sähköisessä muodossa.

Muut kirjalliset suoritteet (6 op), kootaan alla olevista:

- **Vuosittaiset portfoliopohdinnat (á 0,5 op), 1-2 op (väh. 1 op pakollinen)**
- **Vuosittainen keskustelu pääohjaajan kanssa ja muistio (á 0,5 op), 1-2 op (väh. 1 op pakollinen)**
- **HOPS-tarkistukset (á 0,5 op), 1-2 op (väh. 1 op pakollinen)**
- **Kirjallisuuskatsaus vai muu artikkeli, julkaistu 2 op tai vertaisarvioitu 4 op**: Pääsääntöisesti erikoistuja ehdottaa itse aiheen (tai tarvittaessa pääohjaajat antavat aiheita).
- **Tapausselostus esitelmä, julkaistu tai pidetty 1 op, vertaisarvioitu 4 op**

Mahdolliset vertaisarvioidut kirjallisuuskatsaukset (4 op) ja tapausselostukset (4 op) kirjataan työpaikkakoulutuksen pisteisiin.

- **Näyttöportfolio (2 op)**: Lopputyönään erikoistuja kirjoittaa näyttöportfolion, josta on erilliset ohjeet. Sen avulla erikoistuja osoittaa ammattitaitonsa ja asiantuntemuksensa.

TT-ohjausryhmä hyväksyy tohtoriopintojen suorituksia erikoistumiseen hakemuksen ja esityksen perusteella ja tapauskohtaisesti sekä edellyttäen, että tohtoritutkinnon aihe sopii tarttuvien eläintautien erikoistumisaiheisiin.

Jos tarttuvien eläintautien erikoistumisen koulutusohjelmaan hakeva tai siinä erikoistuva eläinlääkäri on suorittanut muuten kuin *de facto* -tunnustuksella eurooppalaisen tai jonkun muun erikoistumiskoulutuksen sellaisella alalla tai sellaisessa koulutusohjelmassa, joka sopii tarttuvien eläintautien erikoistumiseen, hänen on mahdollista saada korvattua kansallisessa erikoistumisessa vaadittavia suorituksia. Koulutusohjelmaan hakevan tai hyväksytyt eläinlääkärit tulee HOPSin tai muun vastaavan dokumentin avulla esittää,

kuinka aikaisempi erikoistumiskoulutus korvaa tarttuvien eläintautien erikoistumisen kurssimuotoista osuutta, perus- ja syventävän osan opintoaiheita ja/tai vertaisarvioidun julkaisun. Sen lisäksi korvattavaksi esitettävien opintoaiheiden kaikki opintopisteet ja suoritukset on perusteltava erillisellä anomuksella, josta selviää, mitä opintoaihetta ja sen alakohtaa opintopisteet koskevat ja miten erikoistumisalan laaja-alaisuus ja erityisesti tarttuvien eläintautien kansallinen lainsäädäntö ja virologia ovat hallinnassa. Puuttuvien opintoaiheiden, -pisteiden ja suoritusten sekä näyttöportfolion osalta toimitaan kuten kansallisessa erikoistumiskoulutuksessa. Kuulusteluun saa osallistua, kun erikoistuja on kansallisen erikoistumisen suhteen koulutusvaatimusten edellyttämässä vaiheessa. Tapauskohtainen harkinta jää TT-ohjausryhmälle ja tarvittaessa tiedekunnan erikoistumiskoulutuksen johtoryhmälle.

LIITE

Tarttuvien eläintautien erikoistumiskoulutuksen opintoaiheet ja opintopisteiden laskemishjeet

Tarttuvien eläintautien (TT) erikoiseläinlääkärikoulutuksen laajuus on 240 op, joka suoritetaan ohjatuksi työskentelemällä ja kurssimuotoisella koulutuksella. Tästä 30 op on ns. kirjallinen osuus ja 210 op koostuu perus- ja syventävän osan opinnoista, joissa on molemmissa sekä käytännön työpaikkakoulutusta että kurssimuotoista teoreettista koulutusta. Kurssimuotoista koulutusta tulee olla 20-60 op (molemmissa osissa 10-30) ja käytännön työpaikkakoulutusta vastaavasti 150-190 op (molemmissa osissa 75-95 op). Ennen ohjattua erikoistumiskoulutusta suoritettuja kursseja voi TT-ohjausryhmä hyväksyä perustelluista syistä kurssimuotoiseen koulutukseen. Ennen kurssimuotoisen lopullista hyväksymistä pääohjaajan on nähtävä niiden todistukset.

Laskentaohje opintopisteisiin:

- Pääperiaatteet: ECTS=op; 1 op vastaa 27 tunnin työpanosta; **opintopisteitä tulee esittää vain kokonaisina eli vasta sitten, kun joku kokonaisluku on tullut täyteen.** Esim. jos jostakin kertyy 0,3 op, saa neljästä tällaisesta 1 op:n (1,2 op pyöristyy 1 op:ksi, ylöspäin ei pyöristetä), joten on kannattavampaa esittää ne vasta, kun tällaisia on koossa 10, jolloin saa 3 op). Tässä kannattaa hyödyntää vuosittaisen portfolio-pohdinnan alussa olevan taulukon hyväksytyjen opintopisteiden pankkia.
- Tarttuvien eläintautien erikoistumiseen liittyvissä tehtävissä toimiminen: 6 op/kk, jotka jaetaan eri opintoaiheisiin suhteessa ajankäyttöön; tehtävien pitää olla monipuolisesti tarttuvien eläintautien alalta
- Vierailu ja työskentely muualla kuin omalla työpaikalla: 2 op/viikko
- Jos joutuu keräämään työtehtävissä kertyviä opintopisteitä yksittäisistä päivistä, 7 tunnin työpäivä = 0,3 op.
- Kursseista saa niistä enakkoon määritellyt opintopisteet, jotka kirjataan sopiviin opintoaiheisiin perus- tai syventävän osan kurssimaisessa osuudessa. Jos

opintopisteitä ei ole määritetty, opintopisteitä saa siten, että ≥ 5 tuntia/päivä = 0,5 op.

- Osallistuminen ulkomaiseen tai kotimaiseen konferenssiin, kongressiin, symposiumiin, työpajaan tai vastaavaan: 0,5 op/1 pv; jos esittää posterin, +1 op; jos pitää esityksen, +2 op.
- Yksittäisiä seminaari- ja koulutustunteja tulee kerätä 10 kpl, että niistä tulee 1 op; jos pitää seminaarissa/koulutuksessa esityksen + 1 op.
- Jos kurssimaista teoreettista koulutusta kertyy yli maksimin, loput sisällytetään työpaikkakohtaiseen koulutukseen
- Opettamisesta 1 op/6 kontaktiopetustuntia tai 1 op/10 tuntia kurssiavustajatyötä; saman asian opettamisesta saa opintopisteitä vain kerran (sisältyy työpaikkakoulutukseen).
- Kirjallisuuteen perehtyminen oman työnteon yhteydessä todennetaan omien muistiinpanojen tekemisellä (pääperiaatteena 1 op vastaa 27 tuntia, mutta tämä on pääohjaajan harkinnassa). Tämä kirjallisuuteen perehtyminen on sitä, joka menee erikoiseläinlääkäriskoulutuksen kirjalliseen osuuteen kuuluvan 30 op:n yli. Artikkelien kirjoittamisella voi kerätä enintään maksimissaan 10 op erikoistumisjulkaisun lisäksi. Kaikkia väitöskirjan artikkeleita ei kuitenkaan voi sisällyttää tähän.
 - sisällytetään sopivaan opinto-aiheeseen perus- tai syventävään osaan ja kirjataan työpaikkakoulutuksen koodeilla
 - kuulusteluun lukemisesta ei saa erikseen opintopisteitä, koska kuulustelusta saa jo itsestään 10 op
 - julkaistuista kirjallisuuskatsauksista tai artikkeleista 2 op tai 4 op (4 jos vertaisarvioitu);
 - pidetyistä esitelmistä tai tapauselostuksista 1 op tai 4 op (4 jos vertaisarvioitu)
- Jos kirjallisiin opintosuorituksiin sisällytettävistä vuosittaisista keskusteluista pääohjaajan kanssa, vuosittaisista portfoliopohdinnoista ja HOPS-päivityksistä kertyy yli 6 op, ylimenevä osa sisällytetään opintoaiheeseen 9: Yleishyödylliset opinnot.

Jokaisen erikoistujan tulee perehtyä ensisijaisesti ohjatun erikoistumiskoulutuksensa **perusosan aikana** (85-125 op) kuhunkin perusosan opintoaiheeseen seuraavasti

- keskimäärin 10 op/opintoaihe, mutta enintään 20 op
- opintoaiheista 1-3 ja 6 tulee olla vähintään 6 op
- opintoaiheesta 9 vähintään 3 op, mutta enintään 15 op
- jokaisesta muusta perusosan opintoaiheista vähimmäismäärä on 3 op.

Opintoaiheisiin pitää perehtyä riittävän laaja-alaisesti, mutta jokaisesta eri osa-alueiden alle luetellusta alakohdasta ei tarvitse kerätä opintopisteitä. Kun perusosan pisteet ovat täynnä, kirjataan perusosan opintopisteitä sopivaan syventävän osan aiheeseen. Jos

luopuu jostakin syventävän osan opintoaiheesta, kirjataan siihen kertyneet opintopisteet sopivaan perusosan opintoaiheeseen.

PERUSOSAN OPINTOAIHEET:

1. Eläintauteja ja zoonooseja aiheuttavat mikrobit ja niiden aiheuttamat taudit eläimillä

- Virustaudit
- Bakteeritaudit
- Prionitaudit
- Sienitaudit
- Loistaudit

2. Infektion patogeenesi ja infektioimmunologia

- Isäntä-mikrobi-interaktio
- Tulehdusreaktio
- Infektion aiheuttamat patologiset muutokset
- Eri mikrobiryhmien aiheuttamien infektioiden patogeenesi
- Yleispuolustusmekanismit
- Luontainen ja hankittu immunitetti eri mikrobiryhmien vastaisissa infektioissa (molemmissa sekä solu- että seerumivälitteinen)
- Sikiön ja vastasyntyneen immunologia

3. Ajankohtainen eläinten tartuntatauti- ja zoonoositilanne

- Eläimillä Suomessa (tuotanto-, harraste-, seura- ja luonnonvaraiset eläimet)
- Suomessa esiintyvät ja Suomea lähialueilta uhkaavat uudet ja nousevat taudit sekä kansainväliseen tautitilanteeseen liittyvät vastustettavat eläintaudit
- Mikrobilääkeresistenssin esiintyminen eläimillä Suomessa
- Eläintautipatogeenien ja zoonoosien mikrobilääkeresistenssin yleinen kehitys
- Muut resistenssi-ongelmat

4. Tarttuvien tautien diagnostiikka eläimillä (listattu aakkosjärjestyksessä)

- Bakteeritautien diagnostiikka
- Loistautien diagnostiikka
- Patologinen diagnostiikka
- Prionitautien diagnostiikka
- Sienitautien diagnostiikka
- Virustautien diagnostiikka
- Diagnostiset testit ja niiden laatu sekä käyttö kliiniseen diagnostiikkaan ja tautitilanteen seurantaan populaatiotasolla

5. Infektioepidemiologia

- Infektiivisten eläintautien ja zoonoosien epidemiologia
 - tartunnan lähteitä
 - infektion tarttuminen ja leviäminen
 - syytekijöitä (ekologiaa)
- Infektioiden esiintymismuodot ja niihin vaikuttavat tekijät
- Infektiotaudin esiintymisen kuvaaminen ja mittaaminen (tautitaajuudet)
- Taudinpurkausten/epidemioiden (outbreak) selvittäminen
- Suomen eläinpopulaatioiden rakenne ja liikenne sekä eläinten pito-olosuhteiden merkitys tautien leviämisen kannalta

6. Tartuntatauteihin liittyvä lainsäädäntö ja sen soveltaminen

- Säädosohjaus tartuntatautien ehkäisyssä, hallinnassa ja vastustamisessa käsittäen
 - Eläintautien ja zoonoosien ehkäisyä ja vastustusta koskevan lainsäädännön Suomessa
 - Tuonti- ja vientisäädökset
 - EU:n keskeisen lainsäädännön
 - Kansainväliset sopimukset ja standardit (OIE, WTO)
- Säädösten ohjaamat interventiot, intervention valinta ja käytöstä päättäminen sekä toimeenpano

7. Tarttuvien eläintautien ehkäisy-, hallinta- ja vastustuskeinot ja niiden soveltaminen

- Primaari-, sekundaari- ja tertiäriverastuksen pääperiaatteet
- Kansallinen eläinten terveydenhuolto (myös ETT:n rooli)
- Rokotteet ja niiden käyttö tartuntatautien ehkäisemisessä
- Mikrobilääkkeet ja niiden hallittu käyttö tartuntatautien hoidossa
- Bioturvallisuus

8. Yhteinen terveys (One Health)

- Yhteisen terveyden ja terveysturvallisuuden periaatteet tautien torjunnassa
- Mikrobilääkeresistenssi ilmiönä, taustatekijät, kehitysnäkymät, terveysmerkitys yhteisen terveyden näkökulmasta
- Zoonoosit ilmiönä, lähteet, leviäminen, kehitysnäkymät, terveys(talous)vaikutukset eläimet-ihmiset-elinympäristöön yhteisen terveyden kannalta
- Tautitorjunnan yhteiskunnalliset rakenteet, toimijat ja infrastruktuuri Suomessa, sekä näihin liittyvät toimintamallit ja kansainväliset toimijat (mm. Tripartite OIE-FAO-WHO)

9. Yleishyödylliset opinnot

- koulutusta ja osaamista hallinnosta, esiintymistaidoista ja johtamisesta
- vuorovaikutus, viestintä ja ihmisten käyttäytymiseen vaikuttaminen
- etiikka, näyttöön perustuva ajattelu

SYVENTÄVÄN OSAN OPINTOAIHEITA

Suuntautumisvaihtoehdonsa mukaisesti erikoistuja **syventää** osaamistaan **yhdestä kahteen (1-2) opintoaiheessa** (85-125 op), jotka hän voi valita joko perusosan tai syventävän osan aiheista. Ohjausryhmä tarkistaa säännöllisesti syventävien aiheiden listan päivitystarpeen. Perusosan aiheista voi ottaa syventäväksi aiheeksi myös jonkun aiheen alakohdan, mutta ei ollenkaan aihetta 9. Syventävän osan aiheista voi jonkun kirjata myös perusosan opintoaiheeksi, jos siihen kertyy opintopisteitä vähäisesti.

11. Analyttinen epidemiologia mm.

- Kausaaliassosiaatio ja sen tutkiminen
- Havaintotutkimukset
- Kliiniset kenttäkokeet
- Tautiriskin arviointi ja käyttö tautien ehkäisemisessä
- Teoreettinen epidemiologia: mm. mallitus
- Monimuuttujamenetelmien käyttö epidemiologisissa tutkimuksissa

12. Tarttuvien eläintautien ekonomia

- Tautien ekonomisen vaikutuksen arviointi
- Tarttavat eläntaudit ja kansainvälinen kauppa
- Decision analysis
- Benefit-cost-analysis

13. Eläintautien vastustuksen valmiusjärjestelmät ja -suunnittelu

14. Koulutus ja neuvonta eläinten tartuntatautien vastustustyössä (tähän voi sisällyttää myös suunnitelmallista terveydenhuoltotyötä ja tilakohtaisten sairausongelmien ratkaisemista tarttuvien eläintautien osalta)

15. Eläinten tartuntatautien epidemiologia, diagnostiikka ja vastustus (joku alla olevista) – **lisäksi soveltuvin osin hoito** (tarvittaessa)

- **Tuotantoeläimet** (yksittäin tai joku yhdistelmä, lueteltu aakkosjärjestyksessä)
 - **Kalat**
 - **Mehiläiset**
 - **Naudat**
 - **Pienet märehitijät**
 - **Ravut**
 - **Siat**
 - **Siipikarja**
 - **Muut tuotantoeläimet**
- **Seura- ja harraste-eläimet**
- **Hevoset**

- Luonnonvaraiset eläimet
- Koe-eläimet
- Eläintarhaeläimet

16. Eläintautien epidemiologia, diagnostiikka ja vastustus (joku alla olevista, lueteltu aakkosjärjestyksessä)

- **Bakteeritaudit (sisältäen mikrobilääkkeet)**
- **Parasiittitaudit (sisältäen loislääkkeet)**
- **Prionitaudit**
- **Virustaudit (sisältäen viruslääkkeet)**

17. Patologinen diagnostiikka, infektion aiheuttamat patologiset muutokset, infektioiden patogeneesi

18. Riskianalyysi ja sen käyttö eri tilanteissa: menetelmien valinta, riskinarviointi, päätöksenteko ja tiedottaminen

Syventävän osan aiheita lisätään tarpeen mukaan ohjausryhmän harkinnan jälkeen ja sen päätöksellä.

TUOTANTOELÄINTEN TERVEYDEN- JA SAIRAANHOITO

NIMIKE

Tuotantoeläinten erikoiseläinlääkäri
Specialistveterinär i hälso- och sjukvård för produktionsdjur
Veterinary Specialist in Production Animal Medicine

TAVOITTEET JA SISÄLTÖ

Koulutuksen tavoitteena on perehdyttää eläinlääkäri syvällisesti erikoisalansa tieteelliseen tietoon sekä alan käytännön valmiuksiin. Tavoitteena on, että tuotantoeläinten hoitoon erikoistuneella eläinlääkärillä on laaja-alaiset tiedot ja taidot eläintuotannon muodoista, suunnitelmallisesta terveydenhuollosta tuotantoyksiköissä, tuotantoympäristöstä ja ruokinnasta, sairauksien ehkäisystä sekä yksilösairaanhoidosta. Erikoistuneella eläinlääkärillä on myös valmiudet ammattitaitonsa ylläpitämiseen elinikäisen oppimisen periaatteella sekä erikoisalansa kehittämiseen. Koulutusta voi painottaa eläinlaji- tai asiasisällöllisesti, esimerkiksi nauta- tai sikatalouteen, kirurgiaan tai lisääntymistieteeseen.

Tuotantoeläinten terveyden- ja sairaanhoidon koulutuksessa keskeisiä alueita ovat terveydenhuollon epidemiologiset menetelmät ja käytännön terveydenhuollon suunnittelu tiloilla, tuotantoympäristön ja muiden sairauksille altistavien tekijöiden merkitys, tuotantorakennusten suunnittelu, sekä tuotantoeläinten etologia ja hyvinvointi. Alkutuotannon osuus ja merkitys eläinperäisten elintarvikkeiden laatu- ja turvallisuudessa ovat tärkeitä opiskelukohteita. Tuotantosairauksien etiologia, hoito, ehkäisy ja sairausekonomia, sekä tarttuvien tautien diagnostiikka, epidemiologia, hoito ja vastustus kuuluvat koulutuksen sisältöön. Lainsäädäntöön ja hallintoon liittyvät asiat, tuotantoeläinten lääkintä ja lääkejäämät, sekä asiakasviestintä ovat myös tärkeitä osa-alueita. Yksilösairaanhoito käsittää yksilötasolla tärkeiden sairauksien, kuten erilaisten sisätautien, lisääntymishäiriöiden ja tuki- ja liikuntaelinsairauksien diagnostiikan, hoidon ja ehkäisyn. Päivystystyö kuuluu myös erikoistumiskoulutukseen. Erikoistujan osallistuminen seminaareihin ja muihin vastaaviin tilaisuuksiin itse esiintyen kuuluu koulutukseen.

KOULUTUKSEEN HAKEMINEN

Koulutukseen hakemisesta on kerrottu tarkemmin yleisissä koulutusvaatimuksissa.

Suosittelavaa on, että hakija on työskennellyt vähintään vuoden (12 kuukautta) erikoistumisalaan soveltuvissa tehtävissä eläinlääkäriksi valmistumisen jälkeen. Tämä työkokemus voidaan hyväksilukea osaksi koulutusta (ks. koulutuksen yleisosa).

KOULUTUKSEN RAKENNE

Koulutus on laajuudeltaan 240 opintopistettä (op). Koulutus koostuu yleisosasta sekä perus- ja syventävän osan käytännön työpaikkakoulutuksesta (180 op), henkilökohtaisen opintosuunnitelman laatimisesta (2 op), kirjallisista opintosuoritteista (35 op), kurssimuotoisesta koulutuksesta (20 op), ja vuosittaisista arvioinneista ja ohjauskeskusteluista (3 op).

Yleisosa

Yleisosa suoritetaan heti koulutuksen alussa ennen koulutuksen muiden osien aloittamista. Yleisosa muodostuu vuoden (12 kk) kokoaikaisesta työskentelystä tuotantoeläinpraktiikassa tai muissa tuotantoeläinten terveyden- ja sairaanhoitoon liittyvissä tehtävissä. Yleisosan työskentely voi olla koko- tai osa-aikaista. Jos työ on ollut osa-aikaista, vaadittu työaika pidentyy vastaamaan 12 kk:n kokoaikaista työkokemusta. Yleisosa voidaan hyväksilukea eläinlääkäriksi valmistumisen jälkeen, mutta ennen koulutuksen alkua hankitun ja edellä esitetyt vaatimukset täyttävän työkokemuksen perusteella.

Perusosa (124 op)

Perusosan opinnot alkavat henkilökohtaisen opintosuunnitelman laatimisella. Tämän erikoistuja työstää yhteistyössä ohjaajansa kanssa, ja toimittaa hyväksyttäväksi tuotantoeläinerikoistumisen ohjausryhmälle 6 kk:n kuluessa ohjatun käytännön työpaikkakoulutuksen alkamisesta. Erikoistuja voi muuttaa suunnitelmaansa erikoistumisen edetessä, kunhan sopii tästä ohjaajansa kanssa ja päivittää muutokset opintosuunnitelmaan.

Perusosan työskentelyjaksot voivat sisältää kliinistä eläinlääkärityötä tuotantoeläinpraktiikassa, Helsingin yliopiston eläinlääketieteellisessä tiedekunnassa tai vastaavassa ulkomaisessa laitoksessa. Työskentelyjaksot voivat sisältää monipuolista työskentelyä teurastamojen, meijerien, neuvontajärjestöjen tai tutkimuslaitosten palveluksessa. Koulutukseen voi sisältyä työskentelyä tarkastuseläinlääkärinä, alkutuotannon valvonnassa, maa- ja metsätalousministeriössä tai aluehallinnossa, kussakin enintään kaksi kuukautta.

- Henkilökohtainen opintosuunnitelma (HOPS) (2 op)
- Ohjattu käytännön työpaikkakoulutus (20 kk, 120 op)
- Ohjaus- ja arviointikeskustelut (2 op)

Syventävä osa (116 op)

Tämän koulutusosuuden aikana erikoistuja syventää tietojaan ja taitojaan yleisesti sekä valitsemallaan erikoistumisalan osa-alueella, työskentelee erikoistumista tukevissa työtehtävissä, osallistuu koulutukseen ja kursseille ja työstää koulutukseen kuuluvia kirjallisia opintosuoritteita.

Ohjattujen työskentelyjaksojen aikana erikoistuja työskentelee opintosuunnitelmansa mukaisesti ohjausryhmän hyväksymissä, erikoistumisalalle soveltuvissa työtehtävissä. Osuuteen sisältyy noin 6 kk (minimi 3 kk) työskentelyä kliinisen tuotantoeläinlääketieteen osastolla. Tämän lisäksi soveltuvia työskentelypaikkoja ovat esimerkiksi ulkomaiset eläinlääketieteelliset tiedekunnat ja korkeakoulut, alan tutkimuslaitokset, neuvontajärjestöt, teurastamot ja teollisuus.

Koulutuksen sisältyvän kurssimuotoisen koulutuksen tulee olla koulutuskokonaisuuteen soveltuvaa. Eläinlääkäriksi laillistumisen jälkeen tai yleisosan suorittamisen aikana suoritettuja kursseja voidaan erityistapauksissa hyväksyä kurssimuotoiseen koulutukseen perustelluista syistä.

- Ohjattu käytännön työpaikkakoulutus 10 kk (60 op)
- Kurssimuotoinen koulutus (20 op)
- Ohjaus- ja arviointikeskustelut (1 op)
- Kirjalliset suoritteet
 - Potilaskirjanpito (2 op)
 - Potilaskertomukset, 5 kpl (2 op)
 - Leikkauskertomukset, 3 kpl (1 op)
 - Farmakologian raportit, 3 kpl (3 op)
 - Terveysthuoltoraportit, 5 kpl (5 op)
- Portfoliotyöskentely ja näyttöportfolio (2 op)
- Tieteellisen julkaisun kirjoittaminen (10 op)
- Kuulustelu (10 op)

ERIKOISTUJAN OHJAUS JA OPINTOJEN EDISTYMISEN SEURANTA

Erikoistuja pitää koko opintojensa ajan kirjata potilastapauksistaan ja tekemistään toimenpiteistä, kuten leikkauksista ja terveydenhuoltokäynneistä, ja työstää erikoistumisportfoliota.

Erikoistumiseen liittyvien työskentelyjaksojen aikana erikoistuja pitää säännöllisesti yhteyttä ohjaajiinsa. Hän sopii pääohjaajansa kanssa vähintään kerran vuodessa tapahtuvasta ohjauskeskustelusta, minkä yhteydessä opintojen edistymistä seurataan portfolion työstämisen ja rekisteröityjen opintosuoritusten avulla. HOPS ja näyttöportfolio hyväksytään koulutusohjelman ohjausryhmässä. Erikoiseläinlääkärikuulustelusuoritukset hyväksytään erikoistumiskoulutuksen johtoryhmässä. Koulutusohjelman vastuuhenkilö hyväksyy erikoistujan yleisosan. Pääohjaaja hyväksyy erikoistujan muut koulutusjaksot, kurssimuotoisen koulutuksen sekä muut opintosuoritukset.

Erikoistumisopintoja koskevia ohjeita on koottu tuotantoeläinerikoistujien omalle verkko-oppimisalustalle. Erikoistuja on velvollinen pitämään itsensä ajan tasalla myös näiden ohjeiden osalta.

KOULUTUKSEEN HYVÄKSYTTÄVÄT KANSAINVÄLISET TUTKINNOT

Todistuksen saa, kun on ilmoittautunut erikoistujaksi ja esittää ohjaajalle hyväksyttävän portfolion suoritettuaan muuten kuin de facto -tunnustuksella jonkun seuraavista:

- **European College of Bovine Health Management ECBHM**
- **European College of Porcine Health Management ECPHM**
- **European College of Poultry Veterinary Science ECPVS**
- **European College of Small Ruminant Health Management ECSRHM**

Muista kansainvälisistä erikoistumistutkinnoista voidaan hyväksyä tuotantoeläimiä käsitteleviä osia tapauskohtaisesti.

YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLTO

NIMIKE

Ympäristöterveydenhuollon erikoiseläinlääkäri
Specialistveterinär i miljöhälsoskydd
Veterinary Specialist in Environmental Health and Food Control

TAVOITTEET JA SISÄLTÖ

Koulutuksen tavoitteena on lisätä ympäristöterveydenhuollossa toimivien eläinlääkäreiden asiantuntemusta ja osaamista hallinnollisissa ja muissa asiantuntijatehtävissä toimimiseen kunnissa ja valtionhallinnossa. Erikoistumiskoulutus mahdollistaa syvällisen perehtymisen ympäristöterveydenhuollon tehtäväkenttään ja siihen liittyvään hallintoon ja valvontaan. Koulutuksen keskiössä on ihmisten, eläinten ja ympäristön yhteinen terveys.

Erikoiseläinlääkärikoulutuksen laajuus on 240 op (kesto noin 4 vuotta). Erikoiseläinlääkärikoulutukseen kuuluu yleisosa, ohjattu käytännön työpaikkakoulutus, kurssimuotoinen teoreettinen koulutus, kirjalliset opintosuoritteet, koulutusohjelmakohtainen kuulustelu sekä tieteellisen julkaisun laatiminen.

Opintoihin tulee sisältyä osa-alueita seuraavista: ympäristöterveydenhuollon hallinto, kunnallishallinto, johtaminen ja esimiestyö, elintarvikkeiden ja talousveden mikrobiologiset riskit, ruokamyrkytykset ja niiden epidemiologinen selvitystyö, elintarvikepetokset, laatujärjestelmät, mikrobilääkeresistenssi, diagnostiset menetelmät elintarvike- ja vesihygieniasa, elinympäristön ja ravinnon kemialliset terveysriskitekijät, riskinarviointi ja –hallinta, asumisterveys, jätehuolto sekä muut elintarvikevalvonnan ja terveydensuojelun tehtäväkenttään liittyvät aihepiirit. Lisäksi erikoistumisen aihepiiriin kuuluvat muut valvonnan osa-alueet; eläinsuojelu- ja eläintautivalvonta.

KOULUTUKSEEN HAKEMINEN

Koulutukseen hakemisesta on kerrottu tarkemmin yleisissä koulutusvaatimuksissa.

Suosittelavaa on, että hakija on työskennellyt vähintään vuoden (12 kuukautta) erikoistumisalaan soveltuvissa tehtävissä eläinlääkäriksi valmistumisen jälkeen. Tämä työkokemus voidaan hyväksilukea osaksi koulutusta (ks. koulutuksen yleisosa ja elintarvikehygieenikkokuulustelu).

KOULUTUKSEN RAKENNE

Taulukossa on kuvattu erikoistumiskoulutuksen opintopisteiden muodostuminen työpaikkakoulutuksen ollessa laajin mahdollinen. Kirjallisia opintosuoritteita tai

kurssimuotoista koulutusta on mahdollista suorittaa enemmän, jolloin ohjatun käytännön työpaikkakoulutukseen vaadittu opintopistemäärä vastaavasti vähenee. Käytännön työpaikkakoulutuksen laajuus on kuitenkin vähintään 140 op. Yhden kuukauden työskentely (vähintään 35 h/ vko) vastaa kuutta opintopistettä.

OPINTOSUORITUS	OPINTOPISTEET
Yleisosa (12 kk)	
Ohjattu käytännön työpaikkakoulutus (noin 25 kk)	153
Perusosa (kesto noin 20 kk)	117
Syventävä osa (kesto 6 kk)	36
Kurssimuotoinen teoreettinen koulutus	55
Elintarvikehygieenikkokuulustelun teoreettinen osa	40
Muut koulutustilaisuudet (≥ 5 h = 0,5 op, 2-5 h = 0,3 op)	15
Koulutusohjelmakohtaiset kirjalliset opintosuoritteet	30
HOPS-päivitykset	2
Portfolio	2
Tieteellinen julkaisu	10
Kuulustelu	10
Muut kirjalliset suoritteet	6
Kirjallisuuskatsaus (2 tai 4 op)	
Tapausselostus, vähintään 1 kpl (2 tai 4 op)	
Arviointi- ja ohjauskeskustelut	2
Yhteensä	240

Yleisosa

Yleisosa suoritetaan heti koulutuksen alussa ennen koulutuksen muiden osien aloittamista. Yleisosa muodostuu vuoden (12 kk) kokoaikaisesta työskentelystä elintarvike- ja elintarvike- ja ympäristöhygienian tehtävissä kunnan tai valtion viroissa tai Helsingin yliopistolla. Yleisosan työskentely voi olla koko- tai osa-aikaista. Jos työ on ollut osa-aikaista, vaadittu työaika pidentyy vastaamaan 12 kk:n kokoaikaista työkokemusta. Yleisosa voidaan hyväksilukea eläinlääkäriksi valmistumisen jälkeen, mutta ennen koulutuksen alkua hankitun ja edellä esitetyt vaatimukset täyttävän työkokemuksen perusteella.

Ohjattu käytännön työpaikkakoulutus (140-153 op)

Perusosa (104-117 op)

Perusosan käytännön työpaikkakoulutukseksi hyväksytään työskentely Ruokavirastossa, Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksella, maa- ja metsätalousministeriössä, sosiaali- ja terveysministeriössä, aluehallintovirastossa, ympäristöterveydenhuollon valvontayksiköissä tai Helsingin yliopiston elintarvikehygienian ja ympäristöterveyden osastolla. Jos erikoistuja työskentelee päätoimisesti elintarvikehygienian ja ympäristöterveyden osastolla, tulee hänen suorittaa vähintään 6 kk:n mittainen työjakso yliopiston ulkopuolella.

Syventävä osa (36 op)

Syventävän osan käytännön työpaikkakoulutus käsittää 6 kk:a työskentelyä eläinlääketieteellisen tiedekunnan elintarvikehygienian ja ympäristöterveyden osastolla erikoistumistoimessa. Tähän kuuluu tieteellisen tiedonhankinnan ja tiedon käsittelyn ja tieteellisen kirjoittamisen oppimista, osallistumista opetuksen suunnitteluun ja opettamiseen, sekä syventymistä pääohjaajan kanssa sovittuihin elintarvikehygienian tai –tuotannon aihepiireihin. Erikoistuja kirjoittaa tutkimusaiheestaan julkaisun.

Syventävä osa voidaan katsoa suoritetuksi myös, jos erikoistuja on työskennellyt elintarvikehygienian ja ympäristöterveyden osastolla muussa kuin erikoistumistoimessa vähintään 6 kk, ja syventävälle osalle asetetut sisältövaatimukset katsotaan täyttyvän.

Syventävä osa voidaan lyhentää 3 kk:n mittaiseksi, jos erikoistuja on perehtynyt tieteelliseen työhön toisessa tutkimuslaitoksessa vähintään puolen vuoden ajan ja kirjoittanut tänä aikana aiheestaan julkaisun, tai koonnut sekä analysoinut materiaalin julkaisun kirjoittamista varten. Ohjausryhmä päättää tapauskohtaisesti mahdollisuudesta jakson lyhentämiseen. Työjakso tulee kuitenkin suorittaa aikana, jolloin erikoistuja voi osallistua opetuksen suunnitteluun ja opettamiseen.

Kurssimuotoinen teoreettinen koulutus (40 op + vähintään 15 op)

Elintarvikehygieenikkokuulusteluun (40 op) sisältyvät tarkastuseläinlääkärinkuulustelu, ympäristöterveydenhuollon hallinnon kurssi, kaksi koulutustilaisuutta sekä elintarvike- ja ympäristöhygienian kuulustelu. Lisäksi elintarvikehygieenikkokuulusteluun sisältyy tarkastuseläinlääkärinkuulustelun tenttiä edeltävä neljän työviikon mittainen työskentely tarkastuseläinlääkärin tehtävissä sekä elintarvike- ja ympäristöhygienian kuulustelua edeltävä neljän työviikon mittainen työskentely kaupungineläinlääkärin tehtävissä (pääsääntöisesti elintarvike- ja/tai terveydensuojelulainsäädännön mukaisia virkatehtäviä hoitavana kaupungin- tai kunnaneläinlääkärinä). Nämä neljän viikon työskentelyjaksot voidaan suorittaa osin tai kokonaan ohjattuna harjoitteluna. Työskentely voidaan hyväksilukea eläinlääkäriksi valmistumisen jälkeen hankitun ja edellä esitetyt vaatimukset täyttävän työkokemuksen perusteella.

Lisäksi erikoistumisopintojen aikana tulee suorittaa vähintään 15 op verran muita koulutuksia esim. kotimaisia tai kansainvälisiä kursseja, seminaareja ja koulutustapahtumia. Kurssimuotoiseen koulutukseen tulee kuulua opintoja elintarvike- ja ympäristöhygieniasta sekä ympäristöterveydenhuollon hallinnosta. Erikoistuva pitää itse kirjata suorittamistaan kursseista, ja dokumentoi koulutusten osallistujatodistukset, ohjelmat, sisältökuvaukset yms. portfolionsa liitteeksi. Vaadittujen opintopisteiden täytyttyä erikoistuja toimittaa yhteenvedon suorittamistaan kursseista pääohjaajalle, joka hyväksyy kurssimuotoisen koulutuksen yhtenä kokonaisuutena.

Erikoistujan tulee lisäksi osallistua ainakin kerran erikoistumisensa aikana elintarvikehygienian ja ympäristöterveyden osaston järjestämään erikoistujien iltapäiväseminaariin. Tästä kertyvät opintopisteet lasketaan osaksi kurssimuotoista koulutusta.

Eläinlääkäriksi laillistumisen jälkeen tai yleisosan suorittamisen aikana suoritettuja kursseja (muuta kuin elintarvikehygieenikkokuulusteluun sisältyvää koulutusta) voidaan erityistapauksissa hyväksyä kurssimuotoiseen koulutukseen perustelluista syistä.

Koulutusohjelmakohtaiset kirjalliset opintosuoritteet (vähintään 30 op)

Koulutukseen kuuluvia kirjallisia suoritteita ovat henkilökohtainen opintosuunnitelma (HOPS), portfolio, tieteellisen julkaisun laatiminen, kuulustelu sekä muut kirjalliset suoritteet, joita ovat kirjallisuuskatsaukset ja tapausselostukset.

Henkilökohtainen opintosuunnitelma (HOPS) (2 op)

Erikoistuja laatii HOPS:n yhdessä pääohjaajan kanssa hakuvaiheessa jätetyn alustavan opintosuunnitelman pohjalta. HOPS:n laatimiseksi on erillinen ohje Moodle-alueella. HOPS:in kirjataan erikoistujan tavoitteet ja kiinnostusalueet, suuntautuminen erikoistumisalan sisällä, mahdolliset alaan liittyvät aikaisemmat opinnot, sekä suunnitelma perus- ja syventävän osan ohjatusa työpaikkakoulutuksesta ja kursseista aikataulusuunnitelmineen. Lisäksi siihen kirjataan erikoistujan muut ohjaajat. Opintosuunnitelma hyväksytetään ohjausryhmässä 6 kk:n kuluessa ohjatun käytännön työpaikkakoulutuksen alkamisesta. HOPS tarkistetaan ja tarvittaessa päivitetään opintojen edetessä.

Portfolio (2 op)

Erikoistumisen etenemisen seurannassa käytetään portfolioa, johon erikoistuja kirjaa opintojen etenemiseen liittyvät huomiot opintojensa alusta alkaen, ja kokoaa mm. dokumentit ja todistukset kurssimuotoisista koulutuksista ja kirjallisista opintosuorituksista. Erikoistumisen päätteeksi erikoistuja laatii perusportfolion pohjalta näyttöportfolion (ks. erillinen ohjeistus), joka toimitetaan ohjausryhmälle hyväksyttäväksi.

Tieteellinen julkaisu (10 op)

Erikoistuja laatii pienimuotoisesta tutkimuksesta tieteellisen artikkelin, joka tulee hyväksyä julkaistavaksi vertaisarviointia käyttävässä ammatillisesti tai tieteellisesti merkittävässä kotimaisessa tai ulkomaisessa tieteellisessä sarjassa. Jos artikkeli julkaistaan Suomen Eläinlääkärilehdessä, tulee erikoistujan olla artikkelissa ensimmäisenä kirjoittajana. Kansainvälisessä artikkelissa erikoistuja voi olla myös toisena kirjoittajana, jos työpanos katsotaan yhtäläiseksi.

Kuulustelu (10 op)

Kirjallinen kuulustelu järjestetään kerran vuodessa marraskuussa, ja siihen voi osallistua, kun on suorittanut vähintään 160 op verran erikoistumisopintoja.

Muut kirjalliset suoritteet (yht. 6 op)

- Kirjallisuuskatsaus (2 tai 4 op): ohjeellinen pituus viitteineen on 6-8 sivua. Jos kirjoitus julkaistaan ammattilehdessä, saa kirjoituksesta 4 op:tä. Aiheita voi ideoida pääohjaajan kanssa, ja niitä on koottu myös erikoistujien Moodle-alueelle.
- Tapausselostus (2 tai 4 op): Tekstin vähimmäispituus viitteineen on 4 sivua. Erikoistumiskoulutukseen on sisällytettävä yhden tapauksen esittäminen joko Moodle-alueella tai suullisesti erikoistujien tilaisuudessa. Erikoistujien odotetaan osallistuvan tapauselostuksiin liittyvään, Moodle-alueella käytävään keskusteluun. Tapausselostuksen suullisesta esittämisestä saa 1 op:n kurssimuotoiseen koulutukseen. Jos kirjoitus julkaistaan ammattilehdessä, saa kirjoituksesta 4 op:tä.

Arviointi- ja ohjauskeskustelut (2 op)

Erikoistuja pitää säännöllisesti yhteyttä pääohjaajaan. Tärkeä yhteydenpidon muoto ovat pääohjaajan kanssa vuosittain käytävät arviointi- ja ohjauskeskustelut. Keskustelun yhteydessä erikoistujan opintojen etenemistä seurataan mm. portfolion ja opintosuoritusten kautta. Pääohjaaja tarkistaa kurssimuotoisen koulutuksen sisällöt, opintopisteet ja todistukset sekä hyväksyy kirjalliset suoritukset, ja toimittaa niistä tiedot kirjattavaksi opintosuoritusrekisteriin.

ERIKOISTUVAN ELÄINLÄÄKÄRIN OHJAUS

Tiedekunnasta määrätyn pääohjaajan lisäksi erikoistujalla tulee olla lähiohjaaja tai useampi liittyen ohjattuun käytännön työpaikkakoulutukseen. Lähiohjaajan tulee olla ympäristöterveydenhuollon tai elintarviketuotannon hygienian erikoiseläinlääkäri tai eläinlääketieteen tohtori. Ohjaajana voi toimia myös alaan liittyvä erikoiseläinlääkäri tai lääketieteen tohtori.

ERIKOISELÄINLÄÄKÄRIKSI VALMISTUMINEN JA TODISTUS SUORITETUSTA KOULUTUKSESTA

Kun erikoistumiskoulutukseen kuuluvat opinnot on suoritettu, erikoistuva pyytää pääohjaaja lähettämään näyttöportfolion sekä tiedon opintosuoritusten hyväksymisestä ohjausryhmälle vahvistettavaksi. Tämän jälkeen pääohjaa toimittaa allekirjoitetun ilmoituksen suoritetusta erikoistumiskoulutuksesta koulutussuunnittelijalle. Tiedekunnan dekaani myöntää todistuksen suoritetusta erikoistumiskoulutuksesta.

KOULUTUKSEEN HYVÄKSYTTÄVÄT KANSAINVÄLISET ERIKOISTUMISTUTKINNOT

Ympäristöterveydenhuollon erikoistumiskoulutukseen voidaan hyväksyä kyseistä aihepiiriä käsitteleviä osia kansainvälisistä erikoistumiskoulutuksista alakohtaisen erikoistumisen ohjausryhmän arvioinnin perusteella tapauskohtaisesti.